VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 108 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantaina, syysk. 17 p. — Saturday, Sept. 17, 1966

Huomatut liberaalit "kapinapäällä"

Vaativat parlamentin liberaalijäsenten ryhmäkokouksen pitämistä sairashuoltopalvelun lykkäämispäätöksestä – pääministeri valmiina neuvonpitoon heidän kanssaan

Lontoo. — Pääministeri Lester Pearson sanoi torstaina, että hän kohtaa ilomielin ne liberaalipuolueen parlamenttijäsenet, jotka ovat pahoillaan siitä kun hallitus on päättänyt siirtää kansallisen sairaushuoltopalvelun voimaanastumista vuodella eteenpäin.

Pääministeri antoi tämän lausunnon keskustellessaan sanomalehtien kirjeenvaihtajien kanssa Britannian Kansojenyhteisön pääministerikonferenssin päättymisen jälkeen.

Kaksitoista alahuoneen huomattua jäsentä esitti viime lauantaina Peterboroughessa pidetyssä liberaalien kokouksessa protestinsa sairashuoltopalvelun voimaanastumispäivän siirtämisestä heinäkuun 1 päivään 1968.

Pääministeri Pearsonin pitäisi palata tämän viikon lopulla takaisin Canadaan.

Finanssiministeri Mitchell Sharp sanoi alahuoneen istunnossa viime viikolla, että kansallisen sairashuoltopalvelun täytäntöönpanoa on lykätty vuodella eteenpäin. Liberaalipuolue lupasi marraskuun vaalikampanjassa ja sen jälkeen, että mainittu laki, mitä liberaalipuolue on luvannut vuodesta 1919 alkaen, astuu voimaan Canadan satavuotispäivänä, eli heinäkuun 1 pnä. 1967. Mr. Sharp sanoi nyt tämän usein luvatun ja yhtä usein toteuttamatta jätetyn sairashuoltopalvelulain laatimisen uuden lykkäyksen johtuvan "inflaatiovaarasta."

Peterboroughssa pidetyssä liberaalien kokouksessa alahuoneen jäsenet ja Ontarion liberaalit arvostelivat erittäin terävästi tätä lykkäyspäätöstä ja myös sitä, kun hallitus teki näin tärkeän päätöksen kutsumatta ensin alahuoneen liberaalijäsenten puolueryhmän kokousta asiaa käsittelemään.

Useat niistä alahuoneen jäsenistä, jotka allekirjoittivat puolueryhmän puheenjohtajalle Russell Honeylle lähetetyn sähkeen, missä vaaditaan puolueryhmän kokousta, ovat sittemmin selittäneet, että heidän tarkoituksenaan on mieluimmin tietojen saanti kuin kapinointi puoluejohtoa vastaan.

Mainitun sähkeen allekirjoittajien joukossa on John Munro, siirtolaisministerin parlamentinsihteeri; Pierre-Elliot Trudeau, pääm. Pearsonin parlamenttisihteeri; Donald S. Macdonald, ulkoministerin parlamenttisihteeri; Herb Gray, alahuoneen finanssi, kauppa ja talousasiain valiokunnan puheenjohtaja.

Liberaalipuolueen Ontarion jaoston johtaja Andrew Thompson sanoi, että Ontarion liberaalit tulevat ensi kuussa Ottawassa pidettävässä liberaalipuolueen kansallisessa ohjelmakokouksessa vaatimaan tämän päätöksen muuttamista, että kansallinen sairashuoltopalvelu saadaan heinäkuun 1 pstä lukien 1967 kuten puolue ja pääministeri Pearsonin hallitus ovat aikaisemmin luvanneet.

VIIME TIEDOT

Haag. — Länsi-Saksan sukellusveneen Hain 21-henkisestä miehistöstä uskotaan hukkuneen 20, mainitun aluksen upotessa Pohjanmeren kovassa myrskyssä keskiviikkoiltana. Länsi-Saksan suurlähetystön eräs puhemies sanoi, että joitakin miehiä voi vielä olla elossa laivan ilmastoiduissa osissa, jos pääsemme heidän avukseen riittävän nopeasti. Laivan miehistöön kuulunut 23-vuotias merimies, Pieter Silberenagel saatiin pelastetuksi keskiviikkona miehen oltua meressä 13 tuntia.

Oxford, Miss. — Eräs todistaja kertoi torstaisessa kuulustelussa täällä, että poliisi ei yrittänytkään estää väkijoukkoa pieksemästä neekerilapsia ja sanomalehtimiehiä Grenadassa viime maanantaina ja tiistaina. Lasten pieksemisen ja potkimisen valkoihoisten toimesta tapahtui sen vuoksi kun neekerilapset lähetettiin ensimmäisen kerta Grenadan "valkoihoisille varattuun" kansakouluun. Liittovaltion virkailijat ja kansalaisvapauksia puolustavat ryhmät ovat nostaneet syytteen paikallisia poliisia ja kaupungin hallintoa vastaan, että ne ovat kieltäytyneet suojelemasta neekerilapsia ja heidän vanhempiaan.

Lontoo. — Pääministeri Pearson sanoi torstai-iltana Rhodesian kysymyksestä, että Kansojenyhteisön pääministeri konferenssin päätös "on varmaan kokeilun arvoinen suunnitelma, enkä minä tiedä mitään muutakaan mahdollisuutta".

Ottawa. — Quebecin pääministeri Daniel Johnson sanoo uskovansa, että 80 prosenttia maakunnan valitsijoista antaisi kannatuksensa Union Nationalen hallituksen verotusmuutosvaatimukselle. Quebec vaatii maakunnan valtuuksien tuntuvaa lisäämistä niin, että se voi itse kontrolloida talousohjelmansa, kansainväliset suhteensa ja finanssikysymyksensä.

Kasvava fasismin uhka USAssa --- Kochin

Moskova — Juuri äskettäin asyylioikeuden Neuvostoliitossa saanut entinen katoliikkipappi, amerikkalainen opettaja, Harold M. Koch, sanoi täällä, "että kasvava fasismin uhka' sekä Yhdysvaltain hallituksen suorittama Vietnamin sodanvastustajien vainoaminen, pakoittivat hänet lähtemään sieltä, ja anomaan asyylioikeutta Neuvostoliittoon.

Eräs Yhdysvaltain kansalainen, entinen roomalaiskatolinen pappi on anonut täällä polittista asyylioikeutta, joka hänelle myös myönnettiin. Anoja on 34-vuotias Harold Mitchell Koch.

"Otin osaa joihinkin mielenosoituksiin ja protesteihin, mutta tulin huomaamaan, etten voi kyllin tehokkaasti protestoida sotaa vastaan ja samalla säilyttää asemani opettajana, enkä myöskään jatkaa opintojani tohtorinarvoon".

Koch vakuutti, että sotavastaisten mielenosoittajien peloittelu, todistaa että nykypäivien Amerikassa vallitsee jatkuvasti kasvava fasismin uhka. Hän jatkoi, "tunsin ettei minulla ole muuta vaihtoehtoa kuin tulla tänne Neuvostoliittoon jossa voin puhua vapaasti ja ilman pelkoa jälkiseurauksista."

Hän sanoi olevansa hyvin katkeroitunut Amerikassa vallitsevasta työttömyydestä, köyhyydestä, puutteellisesta sairashuollosta, ja kurjalistohökkeleistä mitä hän kutsui "Amerikan piilotetuiksi kasvoiksi.'

Köyhdytetyt ihmiset alkavat liikehtiä, ja taistella oikeuksiensa puolesta. Kaksikymmentä miljoonaa neekeriä, tuhansia maataloustyöläisiä ja köyhtyneitä valkoihoisia, on marssimassa. Kirjaimellisesti puhuen Amerikan proletaarit ovat nousemassa.

Suomen kunniavarakonsuli Reginaan, Sask.

OTTAWA — Suomen Suurlähetystö tiedoitti viime maanantaina, että lakimies Richard Paul Rendek on nimitetty Suomen kunniavarakonsuliksi Reginaan, Saskatchewanissa.

Martin arvelee YKn pakotteiden kukistavan Smithin

Ottawa. — Yhdistyneiden Kansakuntien velvoittavat pakotteet Rhodesiaa vastaan kukistaisi melko varmasti Ian Smithin hallituksen, sanoi ulkoministeri Paul Martin torstaina.

Lontoossa juuri pidetty Britannian Kansojenyhteisön pääministeri konferenssi päätti pyytää vuoden loppupuolella YKta järjestämään valinnalliset talouspakotteet Rhodesiaa vastaan, ellei Smithin kapinahallitusta saada sitä ennen muilla keinoin nurin.

Etelä-Afrikka ja Portugali ovat tähän mennessä puhkoneet "vapaaehtoisuuteen" perustuviin talouspakotteisiin niin suuria reikiä että Rhodesian hallitus on voinut jatkaa toimintaansa.

Mr. Martin sanoi, että Rhodesian ja Etelä-Afrikan kysymysten käsittely riippuu paljon siitä, minkälaisessa ilmapiirissä YK:n yleiskokouksen istunto alkaa ensi viikolla.

Yhdysvaltalaisten miesmenetysmäärä on nyt yli 5,000

Saigon. — Yhdysvaltain sotilasvirkailijain virallisten tietojen mukaan Vietnamin hyökkäyssodassa on jo kaatunut yli 5,000 amerikkalaista.

Syyskuun 10 pnä päättyneen viikon aikana kaatui taistelussa 71 amerikkalaista ja kahdeksan joutui kadoksiin. Sen lisäksi haavoittui 451 amerikkalaissotilasta. Kaikkiaan on Vietnamin taisteluissa kaatunut virallisten tietojen mukaan 5064 amerikkalaista.

Saigonin asevoimien miesmenetykset saman viikon aikana oli 68 kaatunutta. Saigonin juntta ei tiedoita lainkaan haavoittuneiden määrää.

Canadalainen lehtimies joutui pois Kuubasta

Mexico City — Canadalainen Paul Kidd, Southam News Service nimisen uutistoimiston Latinalaisen Amerikan kirjeenvaihtaja, on karkoitettu Kuubasta.

Sotilasviranomaiset nappasivat hänet kiinni Havanan satamassa, missä hän oli valokuvaamassa ilmatorjunta-aseita. Kuuban hallitus syyttää hänen valheellisesti esiintyneen Canadalaisena diplomaattina.

Kidd on 34-vuotias, pitää toimipaikkanaan Buenos Airesin kaupunkia. Hän on vieraillut Castron aikaisessa Kuubassa sanomalehtimiehenä kuusi kertaa. Hän sanoi syytösten, että hän on esiintynyt Canadalaisena diplomaattina, olevan "kokonaan valheellisia."

Vuosi 5727

Toronto. — Juutalaissyntyiset canadalaiset viettävät nyt Rosh Hashanah, eli uudenvuoden juhlaansa, mikä on järjestyksessä 5727.

Juhlinta alkoi keskiviikkoiltana Rosh Hashanahin eli uudenvuoden aattona.

TUNNETUT JULKISUUS HENKILÖT VETOAVAT PRES. JOHNSONIIN

Huomatussa asemassa olevat amerikkalaiset esittävät että USAn tulisi suostua y-aseiden levityskieltoon

NEW YORK — Kaksisataayhsänkymmentä hyvin tunnettua amerikkalaista, mukaanlukien 12 Nobelin palkinnon saanutta henkilöä esitti keskiviikkona presidentti Johnsonille varoituksen, että ei-ydinasemaita lähellä oleva ydinaseiden teko- tai saantimahdollisuus aiheuttaa Yhdysvalloille suuremman kansallisen vaaran kuin Vietnamin sota.

Presidentti Johnsonille lähettämässään lausunnossa ja sitä seuranneessa kirjeessä he pitävät erittäin tärkeänä sitä, että poistetaan viimeiset esteet Neuvostoliiton kanssa tehtäväksi suunnitellun ydinaseiden levittämiskieltosopimuksen tieltä.

Duke yliopiston lakikoulun lakitutkimuskeskuksen johtajan, tri Arthur Larsonin allekirjoittamassa kirjeessä sanotaan:

"Me rohkenemme esittää käsityskannan, että Yhdysvaltain pitäisi nyt omaksua luja ohjelma, tehden ehdottoman selväksi sen, että USA ei anna yksinoikeutettua veto-oikeutta ydinaseiden kontrolliin ja omistukseen nähden NATOn eikä minkään muunkaan tien kautta ja että kansleri (Ludwig) Erhardille täten ilmoitettaisiin hänen saavuttuaan Yhdysvaltoihin, ja niin, että voidaan aloittaa uudelleen neuvottelut Neuvostoliiton kanssa tällaisesta sopimuksesta."

Näiden tunnettujen amerikkalaisten lausunnossa sanotaan, että "viidellä maalla on jo käsi ydinaseliipasimessa." Ja edelleen: "Kuusitoista muuta on harkitsemassa, pitääkö niiden tuottaa omat atomipomminsa pelastuakseen ydinasevaltojen panttivankiroolista.

Kahdellatoista niistä maista on tieteellinen ja teollinen kapasiteetti ydinaseiden tuottamiseksi seuraavan kolmen vuoden kuluessa. Uskotaan, että kolme näistä maista voisi valmistaa ydinaseita muutaman kuukauden kuluessa. Viisitoista niistä maista on joko linjoittumattomia tai lännen liittolaisia; y k s i kuuluu Neuvostoliiton blokkiin."

Tässä lausunnossa varoitetaan presidentti Johnsonia, että tuleva viikko voi olla ratkaisevan tärkeä.

Ydinasemaat ovat: Yhdysvallat, Neuvostoliitto, Britannia, Ranska ja Kiinan kansantasavalta.

Tri Larsonin selitysen mukaan Intia, Israel, Rubtsi ja Länsi-Saksa ovat teknologisesti kykeneviä ydinaseiden tuottamiseen muutaman kuukauden kuluessa, jos niiden hallitukset tekevät asiasta vastaavanlaisen poliittisen päätöksen. Japanilla on, hän selitti, teollisuuslaitokset ja riittävästi teknologista taitoa, mutta se ei ole tähän mennessä näyttänyt suurtakaan mielenkiintoa ydinaseiden tuottamiseen nähden.

Neuvosto - blokkiin kuuluvalla maalla, mihin lausunnossa viitataan, tarkoitetaan luultavasti Tshekkoslovakiaa tai Itä-Saksaa.

Lausunnossa sanotaan Genevan aseistariisuntakonferenssin epäonnistuneen ydinaseiden leviämiskieltosopimuksen laatimisessa niiden esteiden vuoksi mitä sisältyy siihen kun Yhdysvaltain arvellaan pyrkivän "ydinaseiden omistuksen ja kontrollin jakamiseen Länsi-Saksan kanssa NATOliiton kautta."

Länsi-Saksa on kielletty valmistamasta omia ydinaseita, mutta sitä ei ole kielletty niitä hankkimasta NATO-liiton kautta. "Neuvostoliitto tulkitsee Yhdysvaltain esittämän ydinaseiden jakamiskieltosopimuksen luonnoksen ensimmäisen artiklan takaportiksi, minkä kautta Länsi-Saksa saisi NATO-liiton puitteissa ydinaseita kontrolliinsa," sanotaan lausunnossa.

Lausunnossa allekirjoittajat esittävät toivomuksen että presidentti Johnson antaisi suuremman arvon ydinaseiden jakamiskielto-sopimukselle, kuin siihen, että ydinaseiden kontrollia jaettaisiin Länsi-Saksan tai jonkun muun ei-ydinasemaan kanssa.

Yhdistyneeltä kirkolta lääkeapua Vietnamiin

Kirkolliskokous päätti avustaa sodan uhreja Vietnamissa; vaatii pommituksen lopettamista ja neuvottelujen alkamista

Waterloo — Canadan Yhdistyneen Kirkon 22. vuotuinen kirkolliskokous hyväksyi keskiviikkona päätöksen, jonka mukaan lähetetään ruoka- ja lääkeaineita Pohjois- ja Etelävietnamiin — mutta kirkko pidättyi kuitenkin tuomitsemasta Yhdysvaltain sotaa Vietnamin kansaa vastaan.

Japanissa lähetystyötä tekevä Yhdistyneen kirkon eräs pappi varoitti puheenvuorossaan kirkolliskokousta ryhtymästä Yhdysvaltain hyökkäyssodan moraaliseksi tuomariksi.

Rev. Ian MacLeod, joka on toiminut lähetyspappina Japanissa 10 vuotta, sanoi puheenvuoronsa yhteydessä, että Yhdysvallat "on tehnyt maailman hyväksi enemmän kuin mikään muu maa." Hänkään ei katsonut soveliaaksi avoimesti puolustaa Yhdysvaltain hyökkäyssotaa. Puhuessaan Yhdysvaltain sekaantumisesta Vietnamin tapahtumiin Rev. MacLeod väitti, että USA "yrittää rehellisesti päästä sieltä pois."

Rev. MacLoed puhui päätöslauselma-ehdotusta vastaan, minkä perusteella Yhdistynyt kirkko olisi "tuominnut sekä Vietkongin julmuustyöt että Yhdysvaltain peloittelun siviilikeskuksien pommituksen muodossa".

Rev. MacLeod väitti Yhdysvaltain kohdistavan ilmapommituksensa sotilaskohteita eikä siviilikeskuksia vastaan.

Kokoukselle esitetty päätöslauselmaehdotus muutettiin siten, että Canadan Yhdistynyt kirkko ilmaisee oppositionsa "sodan uudelle eskalatiolle ja Vietkongin julmuuden jatkumiselle sekä Yhdysvaltain asevoimien jatkamalle Pohjois-Vietnamin kohteiden pommittamiselle."

Yhdistyneen kirkon yleiskokous päätti ruveta lähettämään ruoka- ja lääkeavustusta Pohjois- ja Etelä-Vietnamiin Maailman kirkkoneuvoston, Kansainvälisen Punaisen Ristin ja Canadian Friends Service-komitean välityksellä. Yleiskokouksen pääsihteeri, Rev. E. E. Long sanoi, että Yhdistyneen kirkon avustusta on jo lähetetty kansainvälisten elimien välityksellä Pohjois- ja Etelä-Vietnamiin.

Rev. Ben Smillie, Saskatoonista, ehdotti, että tämän avustustoiminnan yhteydessä käytettäisiin "Canadian Aid for Vietnam Civilian Committeen" apua. Hän on yhteyksissä mainitun järjestön kanssa Saskatoonissa.

Rev. S. A. Walmsley, Virdenista, Man., kysyi, että onko edellämainittu komitea kommunistisen puolueen aloitteesta muodostettu vasemmistosuuntainen elin, ja julkaistaanko sen rahatilitykset. Rev. Smillie sanoi komitean muodostuvan Canadan kansalaisista, lukeutuen heihin lääkäreitä, lakimiehiä, pappeja ja parlamentin jäseniä.

Kirkon yleiskokous päätti liittää päätöslauselmaan Quekers-järjestön, mutta ei "Civilians' Committeen" nimeä.

Päätöslauselmassa pyydetään pääministeri Lester Pearsonia kieltäytymään edelleen sotilashenkilöiden lähettämisestä Vietnamiin. Siinä kehoitetaan Canadaa käyttämään asemaansa kansainvälisen valvontakomissionin jäsenmaana Geneven konferenssin uudelleen koolle kutsumiseksi; pommituksen lopettamiseksi, vihollisuuksien vähentämiseksi ja neuvottelujen aloittamiseksi.

Kaksi sotarikollista tuomittu kuolemaan

Moskova. — Entinen armeijan majuri sotaa edeltäneessä Eestin armeijassa, ja eräs eestiläinen kansalliskiihkoilija on tuomittu kuolemaan Tallinnassa. He olivat osallistuneet Neuvostoliiton kansalaisten teloituksiin sodan aikana saksalaisten miehittämässä Eestissä, tiedoitti Pravda torstaina.

Pravda sanoi, että entinen majuri, Alexander Zeeman toimi sodan aikana Valgan kauppalan päällikkönä, missä tapettiin 600 paikallista henkilöä, ja myöskin ammuttiin ja kidutettiin 29,000 sotavankia.

Vietnamia verrattu Espanjaan

Moskova — Puolustusministeri, Marsalkka Rodion Malinovsky sanoi tällää, puhuessaan armeijaan kutsuntapalvelustaan suorittamaan meneville alokkaille, että Neuvostoliiton nuoriso on halukas auttamaan Vietnamin kansaa taistelussaan maahan tungettelijoita vastaan. Hän sanoi, "Joo, sota ei ole jossain liian kaukana, etteikö se kiinnostaisi meitä."

Hän vertasi Vietnamia Espanjan sisällissotaan johon osallistui tankkijoukkueita ja lentäjiä Neuvostoliitosta.

VORSTERIN NOUSU ENNAKOI VÄKIVALTAA

United Nations. — YK:n Yleiskokouksen apartheidia (rotuerottelua) tutkivan erikoiskomitean puheenjohtaja ennustaa rotuväkivaltaisuuden kärjistyvän edelleenkin Etelä-Afrikassa, johtuen se B. J. Vorsterin nimittämisestä pääministeriksi.

Guinealainen Achkar Marof sanoi keskiviikkona, että hänen komiteansa raportin Yleiskokouksen istunnolle, mikä alkaa ensi viikolla, täytyy heijastaa Etelä-Afrikasta todellista tilannetta. Rauhanomaiset ratkaisut eivät ole siellä mahdollisia. Maa on jo astunut väkivaltaisuuksien olotilaan, ja rodullinen yhteenottojen tilanne on olemassa.

On vain kysymys ajasta, "ehkä lyhyemmästä ajasta kuin ajattelemmekaan" kun tämä taistelu räjähtää YK:n mitään aikaansaamattomuuden ja Länsivaltojen kanssa teollisuuden kasvoille. "Me tiedämme nyt, että Etelä-Afrikka jatkaa kulkuaan samaa tietä", mr. Marof jatkoi. "Se tosiasia, että mr. Vorster on enemmän natsimielinen kuin mr. Verwoer, ei paljon muuta asiaa.

"Ehkä edesvastuuttomien henkilöitten valtaanastuminen tulee kehittämään parhaan mahdollisen tilanteen vapaustaistelun aloittamiseksi mahdollisimman pian."

GEMINI XI TEKI HYVIN ONNISTUNEEN LASKUN

Lasku suoritettiin täysin automaattisesti; astronautit näkivät N-liiton yhden satelliitin

Cape Kennedy. — Elektroonisen ajurin ohjaten heitä kotiin, Gemini XI astronautit laskivat perjantaina pienine avaruusaluksinensa Atlantiin suoritettuan kolme päivää kestäneen avaruuslennon.

Laivaston Cmdr. Charles Conrad ja laivaston Lt.-Cmdr. Richard Gordon suorittivat alastulonsa laskuvarjon avulla Atlantiin kello 10 ap. EDT.

Tämän laskun yhteydessä käytettiin amerikkalaisten toimesta ensimmäinen kerta automaattista laskuohjausmenetelmää ja sen avulla Gemini XI kerrotaan laskeneen tarkasti etukäteen määrätylle paikalle 725 mailia Cape Kennedysta kaakkoon, vain kahden mailin päähän lentokoneiden tukilaiva Guamista.

Annettujen tietojen mukaan tämä avaruusalus laski hiljaa Atlantiin läpimitaltaan 83-jalkaisen laskuvarjon turvassa. Sen lähettyvillä kellui Gemini XI:n kärkiosa, mikä oli heitetty koneellisesti pois paikaltaan niin, että siitä voitiin päästää laskuvarjo pois.

Avaruusaluksen kanssa radioyhteydessä ollut lentokoneiden emälaiva tiedoitti astronauttien olevan hyvässä voinnissa.

Tämä avaruusalus laski lähemmäksi tärkeimpää pelastuslaivaa kuin mikään edeltäjänsä. Gemini 9 laski 3.5 mailin etäisyyteen "maalista".

Lentokoneiden tukilaivasta lähe-

(Jatkuu sivulla 3)

SEINILLÄ ON NYT TODELLA "KORVANSA"

Washington — Amerikan puhelinyhtiön — American Telephone & Telegraph Co:n — varapresidentti Hubert Kertz myönsi senaatin alivaliokunnan istunnossa keskiviikkona, että yhtiön työläiset salakuuntelivat viime vuonna 36,000,000 pitkän matkan puhelua.

Mr. Kertz, jonka valvonnan alaisuudessa ovat yhtiön kansalliset, pitkän matkan puhelupalvelu, sanoi kuuntelua tapahtuneen palvelun parantamistarkoituksessa, mutta se lopetettiin teknologisen kehityksen vuoksi viime heinäkuun 1 pnä.

Senaattori Edward V. Long (D. Mo.) sanoi puolestaan, että tämä kuuntelu lopetettiin siksi kun senaatin hallinnollisia menettelytapoja käsittelevä alivaliokunta rupesi tutkimaan puhelinta käyttävän väestön yksityiselämään sekaantumismahdollisuuksia.

Puhelinkeskustelun kuuntelu aiheutti vuoden alussa myrskyn New Englannissa kun Boston Herald-lehti paljasti, että New England Telephone and Telegraph yhtiö ylläpitää erikoishuoneita, mistä suoritetaan puhelinsoittojen salakuuntelua.

Senaattori Long, joka suorittaa kuulusteluja salakuunteluista ja puhelinlankojen yhdistämisestä, sanoi alavaliokunnan saaneen tietoja, että liittovaltion asiamiehiä laskettiin näihin kuulusteluhuoneisiin, ja että "jotakin hyvin vakavaa tapahtui niissä huoneissa."

Bell Telephone Co. of Canadan eräs puhemies sanoi keskiviikkona Torontossa, että Bell-yhtiö kuuntelee toisinaan puhelinkeskusteluja, mutta vain "tarkistaakseen annetun palvelun laatua".

Meillä ei ole mitään sellaisia kuulusteluhuoneita. Jumala varjelkoon ettei niitä koskaan olisi, hän sanoi.

"WARDENIA" SYYTETÄÄN PAPIN PIEKSEMISESTÄ

Toronto — "Minusta tuntuu siltä, että joka kerta kun henkilö menettelee väärin, hän juoksee junkun psykiatrin luo", sanoi tuomari keskiviikkona Scarboron poliisioikeudessa eräälle kirkon johtohenkilölle (warden), jota syytetään seurakuntansa papin pahoinpitelystä. Tuomion langettaminen syytöksestä lykättiin tunnemmaksi.

Bell Telephonen palveluksessa oleva työnjohtaja, 42-vuotias John James Gooding tunnusti syyllistyneensä 32-vuotiaan Rev. Hope Surdivallin pieksemiseen mikrofonilla St. Lukas Anglican kirkossa viime heinäkuun 6 pnä. Syytös haavoittamisesta peruutettiin.

"Se ei ollut äkkipikaisuudessa suoritettu teko," sanoi poliisituomari James Butler. "Oli etukäteen tehty järjestely tarkoituksella väkivaltaisuuden suorittamiseksi, ja puolustusasianajajan tehtävänä on esittää hyvin päteviä puolustusargumentteja. Minulla ei ole mitään aikomusta suostua ehdonalaisen tuomion langettamiseen."

Viiden jalan ja neljän tuuman mittainen pappismies sai silloin päävammoja ja luunmurtuman ranteeseensa. Hänet jätettiin tiedottomaan tilaan kirkon parkkeerauston tille.

Kruunun syyttäjä, Jerry Woron sanoi, että 6-jalkainen Gooding meni St. Luke's kirkkoon heinäkuun 6 pnä, soitti puhelimella viereisessä rakennuksessa asuvalle Mr. Surdivalille ja kehoitti häntä tulemaan kirkkoon.

"Hän (pahoinpitelijä) otti saarnastuolilta mikrofonin, meni kirkon sivuovelle ja kun uhri astui sisään, hän iski mikrofonilla. Hän pieksi uhriaan oven ulkopuolella kirkon rappusilla, missä pastori menetti tajuntansa. Sitten hän pakeni, otti pois päältään veren tahraaman paitansa, ja juoksi," sanoi Mr. Woron.

Puolustusasianajaja Roy Brigham, joka tavoittelee ehdonalaista tuomiota asiakkaalleen, sanoi oikeuskuulustelussa, että Gooding ei muista mitään koko tapahtumasta. "Tapahtuman yksityiskohdat ovat kokonaan tuntemattomia hänelle — hän sai täydellisen henkisen pimennyskohtauksen. Monenlaiset painostukset aiheuttivat hänelle hetkellisen mielentilahäiriön," sanoi puolustusasianajaja.

Gooding on avioliitossa oleva mies ja 3 lapsen isä. Hän on ollut jatkuvasti 25 vuotta Bell Telephonen palveluksessa ja 12 vuotta Luke's kirkon yhteydessä. Hänellä ei ole aikaisempaa rikosluetteloa ja hän on hyvissä kirjoissa työmaallaan.

Poliisituomari James Butler langetti torstaina tuomionsa, jonka mukaan Gooding sai 30 päivän vankeusrangaistuksen oman seurakuntansa papin tainnoksiin pieksemisestä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Vuori synnytti hiiren

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Lontoossa pidetyssä Britannian kansojenyhteisön pääministerikonferenssissa hyväksyttiin keskiviikkona kahdeksan päivää kestäneen kinastelun jälkeen pääministeri Lester B. Pearsonin johdolla laadittu "kompromissipäätös" Rhodesian kysymyksestä.

Tässä 5 arkkia käsittävässä lausunnossa tulkittu kompromissiratkaisu ei ole suuren suuri — sen "tärkeydestä" paras mitä voidaan sanoa on ehkä se, että kokouksessa päästiin kuitenkin jonkinlaiseen sopimukseen.

Hyväksytyn sopimuksen perusteella kansojenyhteisön pääministeri konferenssi antoi Rhodesian "kapinapääministeri" Ian Smithille "varauksellisen ultimaattumin", jossa varoitetaan, että jos ei Rhodesian valkoihoisen vähemmistön muodostama hallitus suostuu neuvotteluratkaisuun tämän vuoden loppuun mennessä, silloin sen eteen nousee vissejä "seuraamuksia".

Nämä "seuraamukset" määritellään näin:

— Britannian hallitus vetää takaisin kaikki aikaisemmat ehdotuksensa perustuslaillisen ongelman ratkaisemiseksi; tarkemmin sanoen, Britannian hallitus ei halua sen jälkeen esittää Britannian parlamentille mitään ratkaisuehdotusta, mihin sisältyy (Rhodesian) itsenäisyys ennen enemmistöhallituksen muodostamista.

— Kansojenyhteisön täyden tuen saadessa Britannian hallitus on valmiina yhteistoimin esittämään YK:n Turvallisuusneuvostolle ennen tämän vuoden loppua päätöslauselmaehdotuksen, missä määritellään tehokas ja valikoivasti velvoittavia talouspakotteita Rhodesiaa vastaan.

Näiden "seuraamusten" tutkiminen ei anna paljoakaan toivoa siitä, että Rhodesian "kapinahallitus" antaisi niiden edessä periksi. Asiallisesti puhuen "seuraamusten" ensimmäisessä kohdassa annetaan ymmärtää, että Britannian hallitus on valmiina hyväksymään sellaisen "perustuslaillisen" ratkaisun, jonka perusteella Rhodesian enemmistöväestö saisi tyytyä pelkkiin lupauksiin tulevaisuuden oikeuksista, koska pääministerien varauksellisessa "ultimaattumissa" sanotaan, että Britannian hallitus ei suostu vissiin ajan kuluttua ehdottamaan Britannian parlamentille ratkaisuehdotusta "ennen enemmistöhallituksen muodostamista".

Kuten tiedetään, kansojenyhteisön afrikkalaisvallat ovat vaatineet, että Rhodesian talouspakotteiden järjestäminen annettaisiin YK:n päätettäväksi. Britannia on sitä tiukasti vastustanut. Nyt hyväksytyssä päätöslauselmassa luvataan asian esittämistä YK:n turvallisuusneuvostolle, jos Kansojenyhteisön jäsenmaat sitä kannattamaat. Mitään ei sanota siitä, jos yksi tai useampi jäsenmaa kieltäytyy sellaista menetelmää kannattamasta. Ja jos tällainen ehdotus YK:n turvallisuusneuvostolle esitetään, niin silloinkaan ei suositeltaisi tämän "kompromissipäätöksen" mukaan yleisiä talouspakotteita Rhodesian kapinahallituksen kukistamiseksi, vaan valinnallisia velvoittavia talouspakotteita, tarkoittaen ilmeisesti sitä, ettei Britannian työväenhallitus halua vieläkään vaarantaa kauppasuhteitaan Etelä-Afrikan kanssa.

Kaiken tämän perusteella näyttää siltä, että vuori synnytti tässäkin tapauksessa hiiren. Meille vakuutettiin aikaisemmin vakuuttamasta päästyä, että Britannian johdolla järjestettävä kauppasaarto kukistaa Rhodesian kapinahallituksen, tai jos ei kukista, niin sitten käytetään tiukempia lääkkeitä. Kuten muistetaan, monet asiantuntijat ilmaisivat silloin, ettei sellaisista "pakotteista" tule mitään. Nyt on tämä tosiasia todettu, mutta siitä huolimatta Kansojenyhteisön pääministerikonferenssi kieltäytyi vetämästä siitä asianmukaista johtopäätöstä. Melkoisella varmuudella voidaan siis ennustaa, niin epäkiitollista hommaa kuin ennustaminen yleensä onkin, että Lontoossa nyt hyväksytty kompromissiehdotus ei liioin saa rhodesian valkoihoisia rotukiihkoilijoita peräänty mään.

Meille sanotaan, että Canadan edustajiston avulla Lontoon kokous saavutti diplomaattisen voiton sikäli, että suurista erimielisyyksistä huolimatta saatiin kuitenkin toimeksi yhteinen päätös. Tosiasia tietenkin on, ettei tämä yhteinen kompromissipäätös tyydytä Kansojenyhteisön jäsenmaita. Sambian edustaja viittasi kintaalla koko konferenssiin, ja lähti ennen kokouksen päättymistä takaisin kotiin antaen ymmärtää, että hänen maansa voi erota Rhodesian jutun johdosta Britannian Kansojenyhteisöstä. Nähtäväksi jää, miten tämän eroamisuhkauksen kanssa käy, mutta tosiasia on, että Sambian ulkoministeri Simon Kapwepwe sanoi Nairobissa, että häntä iljettää se kun Britannian hallitus on pettänyt (Rhodesian) 4,000,000 afrikkalaiskansalaista." Leimaten pääministeri Harold Wilsonin rotuennakkoluuloiseksi ulkoministeri Kapwepwe sanoi, että Wilson on kokonaan periaatteeton mies Rhodesian fasistimaisen hallituksen käsittelyssä.

Minkä arvoinen Lontoon konferenssissa hyväksytty Rhodesian päätös on, se nähdään siitä minkälaisia tuloksia sen perusteella saavutetaan. Jos Rhodesian kapinahallitusta ei voida sen avulla syrjäyttää, kuten nyt näyttää ilmeiseltä, silloin tämä kompromissipäätös ei ole edes sen paperin arvoinen, mille se on kirjoitettu, huolimatta lainkaan siitä, vaikka asiasta keskusteltiin peräti kahdeksan päivää ja vaikka canadalaisedustajiston sanotaan polttaneen kynttilöitään sen laatimisessa usein aamutunneille asti.

Britannian kansojenyhteisön pääministerin viimeaikaista kokouksista ei ole totuttu saamaan mitään myönteistä tai kansanjoukkoja kiihdyttäviä päätöksiä.

Tavallisena puheenaiheena on ollut Kansojenyhteisön jäsenmaiden välisten suhteiden "lujittaminen" ja kun siinä on päästy yhdessä konferenssissa hyviin tuloksiin, niin seuraavassa pääministerikonferenssissa on pidetty taas puheita jäsenmaiden välisten suhteiden "lujittamisesta".

Vaikeata on kuitenkin löytää toista niin saavutusköyhää Kansojenyhteisön pääministerien konferenssia, kuin nyt Lontoossa pidetty 10-päiväinen kokous kaikesta päättäen oli.

Piispa: sateenvarjo ei suojaa kristittyäkään atomipommilta

Unkarin valtuuskunnan jäsen, piispa Kaldy selvitteli kirkkonsa suhteita valtioon

HELSINKI (KU) — Unkarin laissa ei ole pykälää, joka vaatisi rangaistusta jumalanpilkasta. Siellä ei ole myöskään sellaista pykälää, joka oikeuttaisi kirkon vetämään oikeuteen ihmistä, josta on tullut kommunisti. Sekä kirkko että puolue Unkarissa toivovat, että ihmiset olisivat ihmisiksi ilman lakipykäliä. Me emme ainakaan halua järjestää noitavainoja, vastasi Unkarin evankelisluterilaisen kirkon piispa Z. Kaldy lehdistötilaisuudessa kysymykseen, joka koski meillä niin ajonkohtaisen jumalanpilkkaongelman järjestymistä Unkarissa.

Piispa Zoltan Kaldy on jäsenenä Unkarin rauhanpuolustajien valtuuskunnassa, joka on ollut Suomessa viikon ajan Suomen Rauhanpuolustajat-järjestön vieraana ja kierrellyt pääasiassa Suomen itäistä ja kaakkoista osaa. Valtuuskunnan johtajana on Unkarin rauhanneuvoston varapuheenjohtaja István Terenyi, Unkarin naisliikkeen edustaja, rouva Jozsefne Orban sekä Suomessa tunnettu etnologi, prof. Laszlo K. Kovacs.

Järjestetyn lehdistötilaisuuden kysymykset kohdistuivat piispa Kaldylle, joka erittäin vilkkaasti selvitteli kirkon ja valtion suhteita sosialistisessa maassa. Ensimmäisessä hänelle osoitetussa kysymyksessä tiedusteltiin, miten voi yhdistää uskonnollisuuden ja kommunismin.

— Yhteistyössä ei ole kysymys ideologiasta, korosti piispa Zoltan Kaldy. — Unkarissakaan ei ideologista yhteistyötä halua enempää kirkko kuin puoluekaan. Mutta molemmat voivat löytää alueita, joissa yhteistyö käy päinsä, esim. kansan elintason nostaminen, sosiaalisen turvallisuuden kehittäminen jne. Myös rauhan asiaa tarvitsevat niin kirkko kuin kommunistien puoluekin. Sodan aikana ei kristitty voi suojautua sateenvarjon alle atomipommeilta ja ajatella, että pudotkoon ne kommunistien päälle!, selvitti piispa.

Tätä seurasi jatkokysymys:

— Oletteko kristitty vai kommunisti?

— Tällaista minulta ei ole kysytty koskaan Unkarissa, hymähti piispa Kaldy. — En ole marxilainen, saarnaan Raamatun mukaan, mutta rakastan kommunisteja, jotka ovat tehneet paljon Unkarin hyväksi.

Kristitty - kommunisti - teema kiinnosti lehtimiehiä edelleen ja piispa Kaldy sai selvittää, että Unkarin valtion johtoon voi osallistua myös kristitty, marxilaisuutta ei aseteta missään ehdoksi, mm. kansanedustajien keskuudessa on paljon puolueeseen kuulumattomia ja myös piispa Kaldy toimii mm. Isänmaallisen kansanrintaman Budapestin neuvostossa. Evankelis-luterilaisen kirkon ja valtion suhteita Unkarissa piispa kuvasi läheisemmiksi kuin muodollisesti normaaleiksi ja myös roomalais-katolisen kirkon osalta hän katsoi suhteiden olevan nykyisin normaalien. — Tämä vaatii roomalaiskatolisen kirkon jäsenistö johtajiltaan, huomautti hän.

Suomessa piispa Zoltan Kaldy on tavannut mm. arkkipiispa Simojoen sekä piispat Lauhan ja Alajan. Piispa Kaldy toivoi, että Unkarin rauhanvaltuuskunnan vierailu Suomessa, joka on ensimmäinen laatuaan, omalta osaltaan syventäisi Suomen ja Unkarin kansojen perinteellisiä hyviä suhteita. Hän kiitti myös valtuuskunnan osaksi tulleesta sydämellisestä vastaanotosta kaikkialla sekä tähdensi aktiivisen toiminnan tärkeyttä rauhan säilyttämiseksi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Sanni Hill, Sudbury, Ont., täyttää maanantaina, syyskuun 19 pnä 75 vuotta.

Tyyne Sillman, Port Arthur, täyttää tiistaina, syyskuun 20 pnä, 73 vuotta.

Betty Kopsala, Sudbury, Ont, täyttää tiistaina, syyskuun 20 pnä, 78 vuotta.

Maria Nevala, Nipigon, Ont., täyttää torstaina, syyskuun 22 pnä, 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Ei sosialismia – vaan anarkiaa

Kööpenhamina. — Sillä, mikä parhaillaan tapahtuu Kiinassa, ei ole mitään yhteistä sen enempää kulttuurin kuin vallankumouksenkaan kanssa, lausui Tanskan kommunistisen puolueen puheenjohtaja Knud Jespersen Extrabladetille myöntämässään haastattelussa. Se on yksinkertaisesti anarkiaa. Jos kaikki tämä tapahtuu sosialismin nimessä, niin se ei kompromettoi vain Kiinaa vaan myös sosialismin sellaisenaan.

Me emme ihmettele Kiinan tapahtumia, sanoi Jesperson edelleen. Kiinassa ei ole ollut puolueen edustajakokousta vuoden 1956 jälkeen. Nykyisellä pohjallaan maa ei voi mennä eteenpäin kehityksessään. Sosialistinen Kiina ei voi olla olemassa ilman muita sosialistimaita, totesi Jespersen. Siksi maan on ehdottomasti palattava myös ulkopolitiikkaansa. Kiina puuhaa loppumattomia taistelua imperialismia vastaan, mutta nykyisellä ulkopolitiikallaan se tuottaa vain jättiläismäisiä vaikeuksia liittolaisilleen ja kaikkein eniten Neuvostoliitolle. Vietnamin tapahtumat voivat johtaa maailmankatastrofiin ja siksi on valitettavaa, että kiinalaiset tänä vaikeana aikana, jota elämme, tuhlaavat voimiaan taisteluun gramofonilevyjä ja kaunokirjallisuutta vastaan ja kadunnimien muuttamiseksi, Jespersen sanoi.

KENRAALIEN VAIHTO LÄNSI-SAKSASSA

Bundeswehrin kolmen johtavan kenraalin mielenosoituksellinen ero virastoon loi valoa niihin ristiriitoihin, joita on ilmennyt Bonnin ja Washingtonin välisessä sotilaallisessa liitossa. Luonnollisista syistä kumppanukset eivät halua saattaa julkisuuteen suhteittensa tätä puolta, ja tästä syystä Bonnin johto pyrkii esittelemään "kenraalikapinan" Saksan liittotasavallan sisäisenä asiana.

Sivusta vilkaisten tapahtumien kulku vastaa tätä selitystä. Ilmavoimien komentaja antaa puolustusministerin poissaollessa haastattelun Neue Rhein Zeitungille ja vastaa Starfighter-koneiden jatkuvien maahansyöksyjen johdosta syntyneeseen arvosteluun. Kenraali ilmoittaa, että Luftwaffen aseistaminen amerikkalaisilla koneilla oli poliittinen päätös. Tämän haastattelun jälkeen kenraali anoo eroa virastaan. Melkein samanaikaisesti eroavat myös Bundeswehrin pääkomentaja, kenraali Trettner, sekä sotilaspiirin komentaja, kenraali Pape. Trettnerin tilalle puolustusministeri von Hassel määrää kenraali Ulrich de Maizieren, joka eroaa Trettneristä ainoastaan siinä, että hän oli Hitlerin pääesikunnassa vain everstin virassa Trettnerin ollessa jo silloin kenraaliluutnantti. Uusi ehdokas on valittu myös ilmavoimien komentajan virkaan. Bonnissa kiirehditään optimistisina uskottelemaan, että kriisi on ratkaistu nopeammin kuin osattiin odottaakaan.

Mutta mikä oli näiden tapahtumien todellinen pohja? Mihin päämäärään pyrittiin tekemällä "poliittinen päätös" amerikkalaisten Starfighterien hankinnoista? Tähän kysymykseen vastasi avoimesti Bonnissa ilmestyvä virallisia piirejä lähellä oleva lehti Kölner Stadt-Anzeiger: "Tämän aselajin hankkiminen, joka vastoin alkuperäistä tarkoitustaan muutettiin saksalaisen osapuolen toivomuksesta ydinaseiden kuljetuskoneeksi, pyrki varsin selvään päämäärään — saada Saksan liittotasavalta, jonka hallussa on 700 kappaletta kantoraketteja, mahdollisimman lähelle ydinsodan liipasinta".

Syksyllä vuonna 1964 liittokansleri Erhard ilmoitti, että viimeistään sen vuoden loppuun mennessä muodostetaan NATOn monenkeskiset ydinasevoimat, joihin Saksan liittotasavalta osallistuu. Jäsenmaksut oli suoritettu ja jäätiin odottamaan koron maksamista ydinaseiden muodossa. Tässä yhteydessä kehiteltiin myös "eturivin" sotateoriaa. Se edellytti ydinaseiden sijoittamista asevoimien etujoukkoihin ja niiden välitöntä käyttöä aseellisen selkkauksen puhjetessa. Bundeswehrille annettiin atominallin osa. Ilmeisesti Washingtonissa havaittiin Bonnin avoimen revanshipolitiikan valossa vaara, joka uhkaa Yhdysvaltoja itseään "eturiviin" teoriaa sovellettaessa.

Saksan liittotasavallan ydinasehankkeet eivät toteutuneet niin nopeasti kuin Bonnissa toivottiin. Vaikutusvaltainen hampurilainen Die Welt kirjoitti tämän johdosta: "McNamara meni liian pitkälle ehdottaessaan Saksan liittotasavallalle strategisena aseena myytyjen Starfightereiden käyttämistä tavallisena aseena. Heikko vastustus, jota McNamara kohtasi tässä kysymyksessä von Hasselin taholta, harhautti hänet todennäköisesti — hän sai sen käsityksen, että Bonnin kanssa voi tehdä mitä ikinä mielii." Tässä lausunnossaan lehti kieltämättä ilmaisi liittotasavallan sotilaspiirien mielipiteen.

Starfighter-ongelmalla on taloudellinenkin puolensa. Entinen puolustusministeri Strauss, joka on Saksan eteläosan lentokonetehtaiden luottamushenkilö, lausui äskettäin Lontoossa: "Se, että Saksan liittotasavalta vie 80 pros. asehankintoihin tarkoitetuista varoistaan USA:han merkitsee Euroopan kannalta omalaatuista itsensä vahingoittamista." Länsi-Saksan asehankinnat USA:sta nousevat moniin miljardeihin saksanmarkkoihin (yksi Starfighter-kone maksaa noin viisi miljoonaa markkaa). Länsisaksalaiset monopolit ottaisivat nämä rahat kernaasti omaan taskuunsa sen sijaan, että ne joutuvat katselemaan näiden summien virtaamista valtameren taakse.

Tästä huolimatta Saksan liittotasavallan johto katsoi kenraalien esiintyneen liian hätäisesti ja tästä syystä von Hasselilla oli kiire saada sijaiset eronneille kenraaleille. Bonnissa ymmärretään, että Saksan liittotasavalta on menettänyt suurvalta-asemansa eikä kykene omin voimin muuttamaan toisen maailmansodan tuloksia. Siksi pidetäänkin edullisempana olla ilmaisematta todellisia tunteita päälittolaista kohtaan. Ja jos nämä tunteet silti sattuvat purkaantumaan, yritetään välikohtaus siloitella mahdollisimman säädylliseksi. Näin kävi tälläkin kertaa. Kenraalien vaihto ei poista kuitenkaan ristiriitoja eikä niiden kärjistymistä. — Dmitri Gudkov.

SOTILASKARKURUUTTA SAIGONIN JOUKOISSA

Huolimatta siitä, että yhä enemmän amerikkalaisia rangaistusjoukkoja lähetetään Etelä-Vietnamin verilöylyyn, Saigonin marionettiarmeijan taistelukyky vastoin Pentagonin odotuksia huononee päivä päivältä ja vieläpä sellaista vauhtia, joka herättää yhä kasvavaa huolestumista USA:ssa.

Associated Pressin ilmoituksen mukaan vuonna 1965 Etelä-Vietnamin armeijasta karkasi 180,000 sotilasta, mikä teki kuukaudessa 2.1% joukkojen kokonaismäärästä. Saman lähteen kertoman mukaan tammi- ja helmikuussa 1966 tämä suhdeluku kohosi 2.5 prosenttiin. Kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana marionettijoukoista karkasi 46.900 henkeä ts. yli 15.000 kuukaudessa. Se on tavattoman korkea luku.

Kollektiivinen sotilaskarkuruus on muodostumassa vakioilmiöksi. Karkaavat kokonaiset komppaniat ja vieläpä rykmentit. Yhdeksännen divisioonan ensimmäisen rykmentin kaikki upseerit ja sotilaat jättivät Vinglongin maakunnassa aseensa ja palasivat kotikyliinsä. Sama tapahtui 483:ssa ja 484:ssa komppanioissa Jomangdassa ja Jadinin maakuntaan sijoitetun viiden divisioonan 16:nnessa komppaniassa. Uuden vuoden juhlien yhteydessä kymmenennen divisioonan 48:nnen rykmentin 4:nnestä pataljoonasta karkasi yli 400 upseeria ja sotilasta.

Mitä ilmavoimiin tulee, niin viisi lentäjää marionettihallituksen joukoista pakeni lentokoneillaan Etelä-Vietnamista ja pyysi poliittista turvapaikkaoikeutta ulkomailla. Lähellä Saigonia Thudykissa pakeni maaliskuun aikana marionettijoukoista viisi komppaniaupseeria, heidän joukossaan yksi kapteeni. Tällä tavoin on sotilaskarkuruus levinnyt kulkutaudin tavoin eri aselajeihin ja tartutti jopa Saigonin armeijan upseeripiirit.

Toinen vastalausemuoto etelävietnamilaisen hallituksen harjoittamaa kansanvaltaista politiikkaa vastaan ovat armeijassa esiintyneet käskyjen johdosta sekä vaatimukset päästä pois vaarallisista vyöhykkeistä. Toistasataa sotilasta ensimmäisen divisioonan 43:nnen rykmentin toisesta pataljoonasta (kolmas taktinen vyöhyke) esittivät vaatimuksen, että heidät vietäisiin lentokoneilla takaisin kotipaikkakunnille. Tshavinin maakunnassa turvajoukkojen komppanian sotilaat kieltäytyivät menemästä taistelevien joukko-osastojen reserviin. Kuangnamin provinssissa avattiin tuli kahta komppaniaa vastaan, jotka kieltäytyivät noudattamasta komentajan käskyä, johon he vuorostaan vastasivat tulella. Kaikki nämä ja monet muut tapaukset ovat pakottaneet marionettijoukot keskeyttämään monet operaatiot ja rangaistusretket sekä vetäytymään monista asemista, varuskunnista ja sotilaallisista alajaostoista.

Benchen maakunnassa osallitui lähes 2,000 marionettijoukkojen asevelvollista yhdessä kansan kanssa mielenosoitukseen, joka järjestettiin vastalauseena kemiallisten myrkkyaineiden käyttöä vastaan. Nimenomaan Benchessä, joka joutui suuresti kärsimään näistä barbaarisista toimenpiteistä, varuskuntien upseerit ja sotilaat tulittivat myrkkyaineita levittäneitä lentokoneita. Kanjiuokassa (Longanin maakunta) kokonainen 46:nnen rykmentin joukko-osasto, joka oli saanut käskyn hajoittaa mielenosoituksen, heitti aseensa ja liittyi mielenosoittajiin. Tuhansittain sotilaita on osallistunut mielenosoituksiin Danangissa, Saigonissa ja muualla. Esimerkiksi eräässä Danangin mielenosoituksessa oli mukana 2,000 sotilasta, heidän joukossaan paljon upseereita.

Marionettijoukoissa on viime aikoina ollut useita kapinoita ja levottomuuksia. Viime helmikuun 13. päivän vastaisena yönä marionettijoukot Kseolassa nousivat kapinaan ja polttivat varuskuntarakennuksen. Pelkästään Longanin maakunnassa lähellä Caigonia ovat marionettijoukkojen sotilaat surmanneet useita amerikkalaisia 'neuvonantajia' ja palkkasotilaita. Tämän liikkeen kohokohta oli ensimmäisen panssarirykmentin kapina 3. pnä maaliskuuta Thuzamontin maakunnassa. Joukko-osaston upseerit ja sotilaat ottivat yhteyttä kansalliseen vapautusrintamaan, sitten hyökkäsivät panssariautoilla päällystöön ja heille uskollisia sotilaita vastaan, vahingoittivat useita koneita ja veivät ehyet mukanaan vapautetulle vyöhykkeelle.

Associated Pressin ilmoituksen mukaan USA:n puolustusministeri McNamara oli sanonut, että sotilaskarkuruus Saigonin armeijassa on "levinnyt laajemmalle kuin olisimme halunneet", koska Etelä-Vietnamin miehistövarat ovat lähes loppuunkäytetyt. Amerikkalaiset sotilaspiirit kieltäytyvät ymmärtämästä syytä marionettiarmeijan moraalin rappeutumiseen. Tämä syy on siinä, että sota Vietnamissa on puhtaasti amerikkalainen aggressiivinen sota, joka tuo turmiota marionettiarmeijan sotilaiden maanmiehille, heidän sukulaisilleen ja omaisilleen. Upseeri, joka oli johtamassa e.m. panssarirykmentin kapinaa, kertoi Vapautusradion kirjeenvaihtajalle myöntämässään haastattelussa, miksi hän käänsi aseensa Saigonin joukkoja kohti ja siirtyi Kansallisen vapautusrintaman puolelle: "Aggression aiheuttama vaara ja runnellun isänmaan näkemisen häpeä raastoivat sydäntäni. Kysyin itseltäni: miksi minun täytyy ase kädessä puolustaa amerikkalaisia, kun juuri he tuhoavat isänmaatani ja pilkkaavat sitä? Ymmärsin, että aikaisemmin tai myöhemmin USA kuitenkin häviää sodan, eikä vältä häpeällistä ja katastrofaalista tappiota." — (APN)

Sitä ja tätä

VALKEAN SYTYTTÄJÄ

Tukeva pahvilaatikko katkotaan noin 2x10 tuuman suuruisiksi paloiksi. Niiden ympärille kääritään hiukan villalankaa ja kastetaan sulaan parafiiniin tai taliin. Jäähdyttyään ne kääritään vahapaperiin tai muovipussiin. Nämä ovat sellaisia valkean sytyttäjiä ja ne palavat tarpeeksi kauan (noin 15 minuuttia) niin kuumaa valkeaa, jotta niillä syttyvät vaikeamminkin palavat puut.

* * *

MÄRKÄ KELLO

Kello ei ole koskaan vaarassa kastua kun sen ympärille käärii muutaman kerroksen muovia (plastik) ja panee sen taskuunsa. Muovin lävitse näkee paljonko kello on.

PÄIVÄN PAKINA

SYYRIAN TAPAHTUMISTA

Syyriasta saapuneet tiedot kertovat, että siellä tehtiin äskettäin kaksi vallankaappausyritystä. Damaskoksen radion tietojen mukaan baath-puolueen kansainvälisen siiven kannattajat yrittivät päästä jälleen valtaan.

Palautettakoon mieleen, että tämän vuoden helmikuun 23 pnä suistivat baath-puolueen vasemmistolaisainekset vallasta silloisen presidentin Amin Hafezin ja pääministeri Eddin Bjtarin johtaman hallituksen. Syyrialaislähteet kertovat viimeisten vallankaappausyritysten takana olleen juuri helmikuussa kukistettujen johtajien kannattajia. Entinen pääministeri Bjtar ja eräät muut vangittuna olleet helmikuussa kukistuneen ryhmän jäsenet pakenivat vankilasta elokuun viimeisenä päivänä.

Damaskoksessa annetussa lausunnossa todetaan: "Rikollisen salaliiton langat johtavat Syyrian rajojen ulkopuolelle, se liittyy läheisesti imperialismin ja taantumuksen suunnitelmiin."

Käytetystä fraasimaisesta sanonnosta huolimatta asia on todennäköisesti niin, sillä ulkomaalaisille öljy-yhtiöille ei ole lainkaan yhdentekevää, kuka hallitsee maata, jonka kautta kulkevat öljyjohdot Välimeren rannalle Irakista ja Saudi-Arabiasta.

Ja nykyisessä baath-puolueeen vasemmistosiiven johtamassa hallituksessa on myös vasemmiston edustajia ja hallitus noudattaa melko voimakasta vasemmistolaiseksi katsottavaa politiikkaa, johon kuuluu mm. talouselämän valtiollisen sektorin voimistaminen ja maareformin toimeenpaneminen.

Vallassa oleva hallitus on puolen vuoden aikana suorittanut kaikkien suurten ja keskikokoisten teollisuuslaitosten kansallistamisen, joko täydellisesti tai osittain, totesi Paavo Ruonaniemi äskettäin Helsingissä ilmestyvän Kansan Uutiset lehden artikkelissaan ja selitti: Niiden johtaminen on kuitenkin maareformin toimeenpaneminen. Laki maareformista joka sisältää liikamaan pois ottamisen suurtilallisilta ja maan jakamisen köyhien talonpoikien yksityisomistukseen, annettiin jo v. 1963, mutta sen käytännöllinen toteuttaminen on aloitettu vasta nyt. Maareformi on tarkoitus saada pääosaltaan suoritetuksi loppuun tämän vuoden aikana. Maanomistusolojen järjestäminen maassa, jossa kolme neljäsosaa viisimiljoonaisesta väestöstä saa elantonsa maatalouden piiristä, ei suinkaan ole mikään helppo toimenpide. Suunnitelmaan kuuluu myös osuustoimintatilojen perustaminen (tällä hetkellä niitä on noin 300), mutta siinä on vaikeutena asiaan perehtyneiden henkilöiden, maatalouskoneiden ja varojen puute.

Presidentti Nureddin Al-Atassi toteaa hiljattain antamassaan lausunnossa, että maan "poliittiselle elämälle on tällä hetkellä luonteenomaista taistelun kärjistyminen taantumuksen — suurporvariston ja feodaalien — sekä kaikkien työtätekevien kerrosten välillä".

Viimeiset vallankaappaukset ovat tämän taistelun eräitä ilmenemismuotoja. Presidentti Atassi totesi edelleen: "Imperialismi ja taantumus esiintyvät nyt lähi-idässä yhtenäisenä rintamana ja yhtenäisen suunnitelman mukaan. Tämän suunnitelman, joka on laadittu länsimaisten diplomaattien useiden kokousten ja tapaamisten tuloksena, tarkoituksena on yhdistää tällä alueella imperialismia kannattavat voimat ja luoda uusi taantumuksellisten hallitusten yhteenliittymä. Päämääränä olisi taistelu kansallisen vapausliikkeen voimia ja edistyksellisiä arabimaita, erityisesti Syyriaa vastaan."

Tämän lausunnon valossa ymmärtää, miksi Syyriassa on perustettu korkein komitea, jonka tehtävänä on — kuten pääministeri Jussif Zeajenin on asian ilmaissut — "valmistella koko väestöä torjumaan mahdollista aggressioa". Komitea, jossa ovat edustettuina sotilaspiirit ja kansalaisjärjestöt, on ryhtynyt kokoamaan niin sanottuja kansan turvajoukkoja ja mm. työläisten ammattiliittofederaatio on kehoittanut työtätekeviä liittymään siihen.

Merkillepantavaa myös on, sivumennen sanoen, että Damaskoksen ja Kairon väliset suhteet ovat alkaneet parantua. Kesän kuluessa solmittiin Syyrian ja Egyptin välinen kauppa- ja maksusopimus. Sitten vieraili Egyptissä Syyrian parlamenttivaltuuskunta ja myöhemmin vuorostaan egyptiläinen valtuuskunta Syyriassa.

Kairolainen lehti Al-Ahram vertasi äsken Arabi-idän tilannetta vuoteen 1957, jolloin Syyria uhkaa maahantunkeutumisen vaara.

Syyrian vallankaappausyrityksiä, joita aikaisemmin on tapahtunut tuhkatiheään, voidaan katsoa myös tästä näkökulmasta, totesi puolestaan edellämainittu Ruonaniemi.

Tätä taustaa vasten kun seuraamme Damaskosta tulevia uutisia, voimme helpommin käsittää, mitä siellä on tällä haavaa menossa — Känsäkoura.

Urheilua

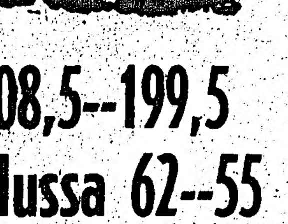

Ruotsi nujersi Suomen 208,5--199,5 tappio myös naisten ottelussa 62--55

Ruotsin 1,500 ja 10,000 metrin juoksijain kaksoisvoitot ja ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1954 tapahtunut seiväsvoitto veivät Suomen maajoukkueelta jalat alta ja n i i n tuli Suomelle yllättävän suuri — yhdeksän pisteen — tappio miesten ottelussa numeroin 208,5 — 199,5. Euroopan mestaruuskilpailuissa vain yhden pisteen saavutukseen yltänyt Ruotsi nousi täten "jumbosijoiltaan" ja löi toisen Euroopan jumbojoukkueen täpötäyden Olympiastandionin asiantuntijayleisön hurratessa ja viheltäessä vuoron perään.

Myös Suomen naiset osoittautuivat toisena kilpailupäivänä haluttomiksi ja tehottomiksi. Ensimmäisen päivän 10 pisteen johtokaan ei riittänyt, kun ruotsittaret ryhtyivät latomaan kaksoisvoittoja: Suomi voitti viidestä naisten lajista Sunnuntaina vain yhden, muissa menivät voitot naapuriin ja kolmessa kaksoisvoitoin. Numerot Ruotsille 62—55.

Ruotsi vei toisena maaottelupäivänä voitot kuudessa lajissa ja jätti Suomelle neljä lajivoittoa. Kaikkein kirvelevin tappio tuli seiväshypyssä, jossa Ruotsin Lagerquivst pääsi ainoana 480. Myös muut suomalaiset sijoittuivat heikosti: Aulis Kairennon hopeatilasta huolimatta menivät pisteet tässä lajissa Ruotsille 14—8!

Ruotsin vaikuttavimmiksi hahmoiksi nousivat mailerit, jotka komealla loppukirillään saattoivat Suomen "pussitustaktiikan" naurunalaiseksi, sekä kympinmenijät, etenkin edellisen päivän viitosen voittaja Nojde, joka taktikoi — joidenkin mielestä ehkä rumasti — viisaasti ja järjesti maalleen tällä matkalla kaksoisvoiton.

Suomen paras mies oli epäilemättä Heikki Pippola, joka täydensi edellisen päivän 800 metrin voittonsa toisena päivänä voittamalla myös puolta lyhyemmän matkan mahdollisimman vakuuttavasti. 400 metrillä Suomi saavuttikin kaksoisvoiton, samoin kuin kolmiloikassa, mutta nämä eivät kuitenkaan auttaneet parempaan lopputulokseen muissa lajeissa koettujen takaiskujen vuoksi.

Maaottelutappioiden aiheuttamasta kansallisesta surusta huolimatta olivat järjestäjät ilmeisesti varsin onnellisia. Stadion oli molempina päivinä täynnä, maksajia yhteensä 92,198, joka tietää sitä, että rahaa riittää jälleen pitkäksi aikaa.

TULOKSIA:

110 m aidat:

1) Bo Forssander, Ruotsi, 14,3, 2) Antti Lanamäki, Suomi, 14,7, 3) Matti Harri, Suomi, 14,8, 4) Sture Fröberg, Ruotsi, 14,8.

400 metriä:

1) Heikki Pippola, Suomi, 47,2, 2) Jaakko Tuominen, Suomi, 48,5, 3) Gunnar Lind, Ruotsi, 48,6, 4) Thomas Eriksson, Ruotsi, 49,.

Kiekonheitto:

1) Lars Haglund, Ruotsi, 57,18, 2) Jouko Montonen, Suomi, 55,90, 3) Pentti Repo, Suomi, 55,42, 4) Erik Uddebom, Ruotsi, 54,36.

1,500 metriä:

1) Anders Gärderud, Ruotsi, 3.54,4, 2) Ove Berg, Ruotsi, 3.54,6, 3) Juha Väätäinen, Suomi, 3.54,7, 4) Ingemar Bergqvist, Ruotsi, 3.55,1.

100 metriä:

1) Hans Krumlinde, Ruotsi, 10,8, 2) Jorma Ehrström, Suomi, 10,8, 3) Curt Johansson, Ruotsi, 10,9, 4) Aarno Musku, Suomi, 10,9.

Keihäänheitto:

1) Pauli Nevala, Suomi, 80,04, 2) Åke Nilsson, Ruotsi, 76,60, 3) Väinö Kuisma, Suomi, 76,20; 4) Jorma Kinnunen, Suomi, 75,22.

10,000 metriä:

1) Bengt Persson, Ruotsi, 29.36,2; 2) Bength Najde, Ruotsi, 29.36,2; 3) Mikko Ala-Leppilampi, Suomi, 29.36,6, 4) S.O. Larsson, Ruotsi, 29.39.4.

Seiväshyppy:

1) Hans Lagerqvist, Ruotsi, 480, 2) Aulis Kairento, Suomi, 470, 3) Karl-Gustaf Burlin, Ruotsi, 470; 4) John-Erik Blomqvist, Ruotsi, 470.

Kolmiloikka:

1) Pertti Pousi, Suomi, 15,70, 2) Esa Rinne, Suomi, 15,42, 3) Börje Johansson, Ruotsi, 15,17, 4) Kaj Helminen, Suomi, 15,06.

4 x 400 m viesti:

1)Suomi (Juhani Kotikoski, 50,5; Pekka Juutilainen 48,5, Jaakko Tuominen 47,5, Heikki Pippola 47,5 3.14,0; Ruotsi (Gunnar Lind 49,6, Thomas Eriksson 49,2, Leif Nilsson 48,3, Bertil Vistam 48,9) 3.16,0.

NAISET:

100 metriä:

1) Karin Wallgren, Ruotsi, 12,0, 2) Monika Ohlsson, Ruotsi, 12,5, 3) Sirkka Norrlund, Suomi, 12,6, 4) Mona-Lisa Strasdvall, Suomi, 12,6.

400 metriä:

1) Karin Wallgren, Ruotsi, 55,3, 2) Ingela Ericson, Ruotsi, 56,6, 3) Eeva-Liisa Kalliolahti, Suomi, 57,7, 4) Pirjo Vilmi, Suomi, 57,7.

Kuulantyöntö:

1) Marjatta Mäkinen, Suomi, 14,79, 2) Gun-Britt Flink, Ruotsi, 14,43, 3) Britt Johansson, Ruotsi, 13.58, 4) Tuula Vuotila, Suomi, 12.18.

Pituushyppy:

1) Ulla Olsson, Ruotsi, 625, 2) Annika etterberg, Ruotsi, 602, 3) Maija Koivusaari, Suomi, 589, 4) Sirpa Niiranen, Suomi, 543.

4 x 400 m viesti:

1) Ruotsi (Lena Nenzen, Ulla Olsson, Karin Wallgren, Ulla-Britt Wieslander) 46,8; 2) Suomi (Maija Koivusaari, Orvokki Ojala, Sirkka Norrlund, Mona-Lisa Strandvall) 47.7.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen hyvän tuttavani
ANTTI HIETALAN
Muistolle
ELLEN VÄYRYNEN
South Porcupine Ontario

MUISTOJEN PUNAISET RUUSUT
Toivo Kanervan
MUISTOLLE
Kuoli syyskuun 16 p:nä 1965.
Poissa olet Toivo,
vaan muistosi säilyy iäti.
Vaimosi
ANNIE KANERVA
South Porcupine Ontario

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen tuttavani
Toivo Kanervan
MUISTOLLE
Kukat kuihtuu,
mutta muistosi kaunis ei
koskaan unhoon jää.
MRS. VIENO KOSKI
Oba, Ontario

Valitettavasti olen pakoitettu tiedottamaan asiamiehellemme ja tilaajillemme, että kustannusten jatkuvasti noustua on

Yhtyneet Kuvalehdet

ollut pakoitettu koroittamaan julkaisujensa tilaushintoja. Uudet tilaushinnat syysk. 15, 1966 lukien ovat seuraavat:

	U.S.A. doll. 1/1	U.S.A. doll. 1/2	Can. doll. 1/1	Can. doll. 1/2
Suomen Kuvalehti	16.00	9.00	17.60	9.35
Seura	17.00	9.00	18.70	9.90
Hopeapeili	17.00	9.00	18.70	9.90
Kotiliesi	9.50	5.00	10.45	5.50
Suomalainen Suomi	7.50		8.25	
Nakke	8.00		8.80	
Kaunis Koti	6.00		6.60	
Terveydenhoitolehti	5.75		6.35	
Muoti — Sorja	5.75		6.35	
Parnasso	5.50		6.05	
Käytännön Maamies	5.50		6.05	
Urheilun Kuva-Aitta	5.00		5.50	
Tuulilasi (autolehti)	6.00		6.60	
Omin Käsin	3.50		3.85	
Kotikokki	3.00		3.30	

Koroituksista huolimatta on tämä halvin yhteys Suomeen ja parhain joululahja itsellenne ja omaisillenne. Kääntykää asiamiestemme puoleen.

Pääasiamies: H. Ramo, 505 Fifth Ave., New York, N. Y., 10017, U.S.A.

(13-17)

Yrityksen kymmenottelukilpailut

Toronto — Syyskuun 10. ja 11. päivänä V- & U-Seura Yritys järjesti 10-ottelukilpailun kesäurheilun päättäjäisiksi. Sää oli mitä parhain mutta juoksuradan pehmeys vaikutti tuloksiin siten, että kilpailijat menittivät 18-25 pistettä. Tarmolan juoksuradalle oli hiljattain laskettu hiilimurska ensi kesän juhlia varten ja sitä ei oltu vielä saatu kyllin kovaksi.

Voitto Salonen selviytyi nyt voittajaksi saaden 701.16 pistettä. Toiseksi tuli W. Heikkilä 691.18. R. Miner ja R. Paananen hyvinä juoksijoina kärsivät eniten radan pehmeydestä ja näin ollen jäikin Miner 3:lle tilalle, tuloksella 639.87.

Parhaita tuloksia oli Salosen pituus 6.05., korkeus 1.72 m., seiväs 338; Heikkilän 1500 m. 4.58, keihäs 61.78; Roy Paananen ja R. Miner pinkoivat satasen 12.3 mikä on noin sekunnin heikompi mihin he pystyvät hyvällä radalla. Ikämies (yli 35 v.) L. Bostrom pystyi vielä nuorempien kanssa kilpailuun siihen asti kunnes 400 m. ja 1500 m. juoksu teki tepposen. Roy Paanasella taas oli seiväshyppy liian kova laji.

Kaikkiaan 10 miestä aloitti 10-ottelun vaan ainoastaan 4 pystyi sen suorittamaan loppuun. Tämä toteaa että 10-ottelu on vieläkin kovimpia lajeja urheilussa.

Poikain alle 15 v. 3-ottelun voitti T. Hytönen tuloksella 142, L. Hunnakko oli toinen, ja J. Kivimäki kolmas.

Myös poikain 1500 m. juoksu muodostui jännittäväksi sillä 8 poikaa lähti matkaan, eikä ollut aavistustakaan, että kuka sen voittaisi. R. Kivimäki ja E. Kivimäki saivat minuutin etumatkaa koska olivat vasta 8-vuotiaita. Kun nämä kaksi olivat juosseet noin 225 metriä niin isommat pojat lähtivät takaa-ajoon. Heti alussa L. Hunnakko otti johdon vaan noin 200 metrin kohdalla T. Hytönen kiivastutti vauhtia ja pääsi johtamaan noin 300 m. kunnes pienemmän kokoinen Jari Sarkka päätti, että vauhti oli liian hidas ja veti kaulaa toisista noin 20 metriä. Jari jatkoikin vauhtia niin että sai minuutin etumatkalle lähteneet kiinni. Maaliin tultua oli Jari jo 35 metriä edellä J. Kivimäestä ja G. Helystä.. jotka kamppailivat toisesta tilasta jonka sitten voitti J. Kivimäki niukasti. Aikaa oli kulunut 6.18.8, mutta varmaan aika olisi ollut alle 6 minuuttia jos rata olisi ollut kovempi. Pikkupojat myös kilpailivat 400 m., keihäässä ja korkeushypyssä sen lisäksi että menivät 3-ottelun läpi.

Ensi kesän suurjuhlissa näemme näitä nuoria taas paljon ja toivottavasti Tarmolan rata on sitten paremmassa kunnossa. — H.

Soudun MM-kisat

BLED — Erinomaisissa oloissa alkoivat sunnuntaina Jugoslaviassa Bledissä soudun MM-kisojen loppuottelut. Perämiehellisten nelosten luokan voitti Itä-Saksa ennen Neuvostoliittoa ja Jugoslaviaa.

Yksiköissä oli USA:n Don Spero jokseenkin ylivoimainen. Hollannin Wienese ja Länsi-Saksan Messner olivat seuraavina.

Perämiehettömissä kaksikoissa jatkoi Itä - Saksa voittokulkuaan. Itävalta ja Neuvostoliitto tulivat seuraavaksi.

—•—

Itä voitti 10—6

HELSINKI — Pesäpalloliiton vuotuinen suurottelu Itä—Länsi päättyi jännittävien vaiheiden jälkeen Idän voittoon 10—6. Ottelu ei kohonnut tasollisesti aivan odotetulle tasolle, mutta jännitystä, yllättäviä tilanteita ja varsin dramaattisia vaiheita se kuitenkin tarjosi runsaalle katselijajoukolleen.

—•—

— Suomen ja Eestin välinen miekkailumaaottelu päättyi Suomen voittoon 18—13. Maaottelu käytiin sunnuntaina Helsingissä. Miehet kilpailivat kalpamiekkailussa ja se päättyi Suomen voittoon 10—5, kun taas naisten lajina oli floretti, mikä päättyi 8—8.

Ontario kuivaksi oluesta?

Toronto — Olutlakko on tähän mennessä levinnyt jo 30:een asutuskeskukseen Itä- ja Keski-Ontariossa, kun vähittäismyynti- ja kuljetustyöläiset yhtyivät lakkoon, joka alkoi Torontossa viime maanantaina, johtuen ristiriitaisuuksista Brewers' Warehousing Co. Ltd. työhönvärväysmenetelmistä.

Jotkut Toronton anniskelupaikat "kuivuivat" lasioluesta keskiviikkoiltana, mutta Suur-Toronton hallinnollinen henkilökunta piti kuitenkin auki yhdeksäsätoista vähittäismyymälää vielä keskiviikkoiltaan mennessä.

Yhtiön ja Brewery Workers' Union välillä pidetyn kokouksen osanottajat kyllä arvelivat tilanteen näyttävän toivorikkaalta siksi, että aikaansaadaan pikainen sopimus.

Tämä selkkaus, jota unio kutsuu työsuluksi ja yhtiö "korpilakoksi", lehahti ilmiliekkiin kun yhtiö kieltäytyi ottamasta vakinaiseen palvelukseen erästä 44-vuotiasta väliaikaista työläistä.

Torontosta tiedotettiin perjantaiaamuna, että edellisenä iltana oli päästy sopimukseen olutlakon lopettamisesta, että lakkolaiset hyväksyvät sopimusehdotuksen.

NATOn päämaja Belgiaan

Pariisi — Tänne kokoontuneet 14 NATO:liiton jäsenmaan edustajat hyväksyivät tiistaina Belgian tarjouksen, NATOn päämajan sijoittamiseksi Belgiaan, Chievres-Casteau-nimiseen kauppalaan, joka sijaitsee noin 31 mailia Brysselin kaupungista lounaaseen. Tämä päätös on kuitenkin vielä alistettava NATOn vakinaiselle neuvostolle, vasta sen päätös on lopullinen.

Tämä uusi päämaja tulisi maksamaan $42,000,000. Tämä menoarvio johtuu siitä kun Ranska määräsi SHAPEn (NATOn sotilasvoimien päämaja) muuttamaan pois Ranskan alueelta huhtikuun ensimmäiseen päivään v. 1967 mennessä.

Liittolaisilla on huomattavasti rahavaikeuksia, etenkin kun Ranska kieltäytyi suorittamasta maksuosaansa. Britannian, Canadan ja Portugalin edustajat ottivat yhteyden hallituksiinsa, ennenkuin lupasivat suorittaa osansa päämajan siirrosta koituvista menoista.

Antti Hietalan viimeinen matka

Lauantaina, tk. 10 päivänä, nukkui ikuiseen uneen kotonaan Torontossa, yli neljäkymmentä vuotta Canadassa asunut, ja monilla paikkakunnilla tunnettu maanmiehemme, kirvesmies Antti Hietala, pitkäaikaisen ja vakavan halvaustaudin murtamana.

Edesmennyt Antti Hietala oli syntynyt Suomessa Vimpelin pitäjässä, ja oli kuollessaan 73 vuoden ikäinen. Vainajaa lähinnä jäi kaipauksella muistamaan vaimonsa Alma Torontossa ja yksi tytär, Mrs. Milja Mikkola perheineen South Porcupinessa, sekä laaja tuttavapiiri Canadan eri paikkakunnilla asuvien maanmiesten keskuudessa.

Hautajaistilaisuus viime tiistaina Ralph Dayn hautaustoimistosta, 180 Danforth Ave., muodostui kauniiksi ja vaikuttavaksi hyvästijättötilaisuudeksi, vainajan omaisten sekä suurilukuisen tuttavajoukon läsnäollessa. Ruumiinsiunauksen kappelissa ja York hautausmaalla suoritti Yhdistyneen Kirkon pastori R. Hepolehto.

Kantajina palvelivat seuraavat henkilöt: Sulo Aijö, Henry Rönty, Veikko Jaakkola, Yrjö Leivo. Paavo Blom ja Victor Kauppila.

Antin muistolle: Olit yksi niistä joka kävit läpi siirtolaiselämän raskaat kokemukset. Kuljit paikasta toiseen etsien työtä, aikana, jolloin sitä oli vähemmin saatavissa. Tällä elämänkierroksella sinä tapasit, ja tulit tuntemaan monta kansalaistasi, joiden kanssa kehittyi vuosikymmenien takainen unhoittumaton tuttavuus, joka tulee säilymään meidän muistissamme kauan aikaa.

Sinä olit niinkutsuttu kansanmies, joka olit valmis ojentamaan auttavan kätesi lähimmäiselle. Sinun sanasi oli virkeyttä herättäviä seurapiirissäsi. Olithan luokkamme poikia, ja ymmärsit asemamme. Siksi sinä olit lehtiemme, Liekin ja Vapauden vakituinen lukija kuolemaasi asti.

Sinähän tosin sairastit pitkän aikaa vakavaa tautia, mutta et silti tullut hyljätyksi. Sinullahan oli ystäviä ja ennen kaikkea sinun elämäntoverisi, jonka kanssa olit yhdessä ahertanut vuosikymmeniä. Puolisosi lievensi niitä vaikeita tuskia, joita jouduit kärsimään elosi viime vuosina.

Nuku rauhassa tuttava ja toveri parhain, me jälkeen jääneet muistamme sinua kauan. — E. Hankila.

Seulontaa Albanian hallituspiireissä

Tokio. — Kiinalaisen uutistiedotuksen perusteella, joka oli torstaina lähetetty Tiranista, Albanian pääkaupungista, on Albaniassa tehty muutoksia korkeimmissa hallituspiireissä.

Pilo Peristeri, joka oli yksi kolmesta valtion varapresidentistä ja edellämainitun Kansan kokouksen puhemiehistön jäseneksi kertoo uutistoimisto Uusi Kiina.

Oikeusministeriö, jonka johdossa on Bilbil Klois tullaan lakkauttamaan. Ulkoministeri Mehar Shtylllan tilalle on tullut Nesti Nase. Enver Hoxha, joka on Albanian Kommunistisen puolueen johtaja tulee pitämään asemansa kymmenen henkilöä käsittävän puhemiehistön jäsenenä.

Nykypäiväisessä aatteellisessa ristiriidassa Albania seuraa Kiinan ottamaa kantaa.

Lähetystöt pommien kohteena Accrassa

Accra, Ghana. — Eräs entinen mielisairaalan potilas ammuttiin täällä kuoliaaksi sotamiesten toimesta sen jälkeen kun hän heitti liekeissä olevan gasoliinipommin kohti Israelin lähetystöä ja yritti samanlaista hyökkäystä Upper Voltan suurlähetystöä vastaan.

Poliisi kutsu paikalle sotaväkeä auttamaan Salifu Moshien, 34-vuotiaan miehen vangitsemista. Kun hän kieltäytyi antautumasta, niin sotilaat ampuimat hänet kuoliaaksi.

Iranin tulvissa kuollut 42 ihmistä

Teheran. — Äkkinäisesti kehittyneet tulvasarjat ovat lakaisseet Pohjois-Irania ja vaatineet 42 ihmisuhria. Kolmekymmentä kylää tiedoitetaan tuhoutuneen. Tulva-alue sijaitsee Kaspian meren länsipuolella, noin 25 mailia etelään Neuvostoliiton rajalta.

Maailman pisin antenni Norjassa

Merenkulun tarkkailuun käytettävä maailman pisin radioantenni on asetettu Norjaan Nordlandin rannikolle. Kysymyksessä on teräs- ja alumiinikaapeli, joka on pingoitettu vuonon yllä kahden vuoronhuipun väliin.

Antenni on osa "Omegan" kansainvälistä kokeiluverkostoa, joka tätä ennen käsitti kolme muuta lähetintä, jotka sijaitsevat Trinidadissa, Havaijilla ja Foresportissa, New Yorkissa. (UNESCO)

Vaarallinen yhtäläisyys

Vienamin sodan kehitystä tarkkailtaessa tulee yhä enemmän verranneksi sitä ennen toista maailmansotaa käytyyn Espanjan kansalaissotaan. Vietnamin sota alkoi vietnamilaisten välisenä taisteluna, mutta voi pian laajeta — ja on tosiasiassa jo laajentunut — sen rajojen ulkopuolelle. Siihen osallistuu jo nyt itseasiassa kymmeniä maita.

Vuosina 1936—1939 Espanjassa käyty kansalaissota oli kahden ideologian välinen taistelu, j o k a muodostui maailman suurvaltojen ristiriitojen polttopisteeksi. Näyttää siltä, että Vietnamista on myös muodoustumassa laboratorio, jossa kokeillaan uusia sotilaallisia teorioita ja aseita, kuten tehtiin Espanjan sodassa.

Neuvostoliitto ja Varsovan sotilasliittoon kuuluvat muut maat ovat ilmoittaneet olevansa valmiita lähettämään vapaaehtoisia Pohjois-Vietnamiin. Amerikkalaisten ja sen liittolaisten joukot lisääntyvät jatkuvasti. Espanjan sodassa oli myös vapaaehtoisia molemmin puolin.

Suurvallat vakuuttavat, että ne eivät halua Vietnamin sodan laajentumista maailmansodaksi. Samaa vakuutettiin Espanjan sodan aikana. Kysymys on nyt vain siitä, kehittyykö konflikti pisteeseen, jossa se riistäytyy koko maailmaa käsittäväksi.

Sotatoimet ovat jo siirtyneet Laosiin. Amerikkalaiset joukot suorittavat siellä eräitä maaoperatioita. Naapurimaassa Thaimaassa käyttävät amerikkalaiset viittä lentokenttää ns. Laosin käytävän pommittamiseen. Thaimaa on toistaiseksi kieltäytynyt USA:n vakituisten joukkojen avusta, mutta amerikkalaiset asiantuntijat ovat kuitenkin mukana, kun Thaimaan viranomaiset taistelivat oman maansa kapinallisia vastaan. Pohjois-Laosissa amerikkalaisten asiantuntijat ja kommunisminvastaiset laoslaiset joukot suorittavat toimenpiteitä sissitoiminnan tukahduttamiseksi.

Näin ollen Vietnamin sota on saanut USA:n kannalta yhä enemmän koko Indokiinaa koskevan luonteen. Amerikkalaisten koko strategia riippuu itse asiassa siitä, miten käytetään hyväksi USA:n tukikohtia, joita sijaitsee Aasiassa ja Tyynellä valtamerellä — Vietnamissa, Guam-saarella, Okinawalla, Filippiineillä jne.

Hanoi syyttää USAta siitä, että he pommituksillaan häiritsee laivaliikennettä Haiphongin satamaan ja että USA uhkaa Pohjois-Vietnamia saarrolla. Saigonilaiset asiantuntijat pitävät ilmeisenä, että saartokysymys kärjistyy ennen pitkää.

En.ä miten reagoivat kiinalaiset, jos USA katsoo, että sen täytyy viedä joukkoinsa Laosin käytävään tai panna toimeen Pohjois-Vietnamin täydellinen saarto?

* * *

Vietnamin sota on myös valtavaa liikehommaa.

Japanin teollisuuspankin ilmoituksen mukaan ovat japanilaiset teollisuusmiehet saaneet tänä vuonna puolentoista miljardin dollarin arvosta toimituksia amerikkalaisille Etelä-Vietnamiin.

Etelä - Korean teollisuusmiehet, jotka toimittavat nykyään Etelä-Vietnamiin terästä ja muita tavaroita, sanovat, että "japanilaiset saivat taloutensa kuntoon meidän sotamme kustannuksella ja meillä on tarkoitus tehdä samoin tämän solan avulla."

Puolueeton Singapore ansaitsee jo nyt 5 miljoonaa dollaria kuukaudessa toimituksistaan sotaan osallistuville. Bangkokin, Hongkongin, Manilan, Tokion ja Formosan hotellit ovat täynnä liikematkoilla olevia amerikkalaisia tai sotilashenkilöitä, jotka ovat lomalla tai hoidettavina haavoittumisen jälkeen.

* * *

Palataksemme alussa esitettyyn Espanjan sodan ja Vietnamin sodan yhtäläisyyteen lainattakoon United States News and World Report lehden kirjoitusta, jossa todetaan: "Kokeneiden tarkkailijoiden mukaan (Vietnam) sodasta on muodostunut koetinkivi, jossa koetellaan suurvaltojen sitkeys ja päättäväisyys ja joka sisältää vaaran niille itselleen." — P. R.

Gemini XI teki hyvin onnistuneen laskun

(Jatkoa sivulta 1)

tetyt helikopterit pääsivät muutaman minuutin kuluttua laskupaikan ylle mistä sukeltajat hyppäsi mereen kiinnittämään kellukkeen Gemini 11:sta niin ettei se pääse uppoamaan.

Nämä astronautit kiersivät maapalloa 44 kertaa ja kulkivat 1,200,-000 mailia 71 tunnin ja 17 minuutin aikana.

Matkansa yhteydessä he kulkivat nopeammin ja korkeammalla kuin kukaan edeltäjänsä, suorittivat nopeimmin avaruuskohtauksen Agena satelliitin kanssa ja osoittivat, että kaksi avaruuslaitetta voi lentää yhteen sidottuna.

Tämä oli yhdysvaltalaisten ensimmäinen täysin automaattisesti ohjattu "kädet pois" laitteista suoritettu lasku, minkä tarkoituksena oli kokeilla, et:ä voiko ihminen toimia tehokkaammin huomioitsijana kuin kontrollin pitäjänä avaruuslennon tässä kriittisessä vaiheessa.

NÄKIVÄT NL:n RAKETIN

Cape Kennedy. — "Sivulentäjä" minkä astronautti Charles Conrad näki Gemini yhdestätoista viime tiistaina oli Neuvostoliiton suuri Porton III satelliitti.

Tämän tunnistuksen teki Pohjois Amerikan puolustuspäämaja tutkittuaan avaruuslennon tilastotietoja.

Conrad ja Richard Gordon luulivat aluksi näkeneensä Gordonin avaruuskävelypuvun, mikä oli heitetty pois avaruusaluksesta vähän aikaisemmin. Porton III oli noin 279 mailin päässä Gemini XI kun Conrad ja Gordon olivat 180 mailin korkeudessa Intianmeren yläpuolella.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
hyvän tuttavamme
HEIKKI HANNULAN
MUISTOLLE
Vilma ja Vili Vickman
Whitefish, Ont.
Lyyli ja Jussi Pärssinen
Wahnapitae, Ont.

ALHAISIMMAT LENTOLIPPUHINNAT SUOMEEN ICELANDIC AIRLINES'ISTA

Mies ja vaimo voivat säästää YHTEENSÄ
$174.80 päätepisteenä Helsinki
Verrattuna Jet säästöluokan edestakaishintoihin
(Perustuen nykyisiin säästösesonkihintoihin, jotka ovat voimassa vuoden 1967 toukokuun 21 päivään saakka.)
Hinnat saattavat muuttua ilman ilmoitusta.

Niin, Icelandic tarjoaa Teille alhaisimmat lentolippuhinnat Skandinaviaan ja muihin Euroopan maihin kautta vuoden säännöllisesti toimivista lentoyhtiöistä. Säästätte riittävästi verattuna Jet säästöluokan hintoihin voidaksenne viipyä perillä kauemmin sekä nähdäksenne ja nauttiaksenne enemmän. Ja perillä voitte viipyä niin kauan kuin haluatte, jopa kokonaisen vuoden. Lennätte mukavan tilavasti nopeilla Rolls-Royce 400 Jet Props-koneilla ja "pitkän matkan" DC-6B-koneilla. Lämpimät ateriat, juomat ja välipalat tarjoillaan "talon puolesta" jokaisella lennolla.

VIERAILKAA ISLANNISSA matkallanne . . . nauttikaa vertaansa vailla olevasta, kaikki kustannukset kattavasta 24 tunnin pysähdyksestä, joka maksaa vain $15.00 hengeltä toukokuun loppuun saakka. Pitempiä kiertomatkoja järjestetään myöskin. Pyytäkää esittelylehtinen.

NEW YORKISTA: ISLANTIIN — NORJAAN — RUOTSIIN — TANSKAAN — SUOMEEN — ENGLANTIIN — SKOTLANTIIN — LUXEMBURGIIN.

Käyttäkää näitä Icelandicin lentosatamia — ja säästäkää — matkallanne kaikkialle Eurooppaan ja kauemmaksikin.

Uranuurtaja alhaisissa lentolippuhinnoissa Eurooppaan

ICELANDIC AIRLINES LOFTLEIDIR

610 Fifth Avenue (Rockefeller Center), New York 10020. PL 7-8585
NEW YORK . CHICAGO . SAN FRANCISCO
Soittakaa matkatoimistoonne Pyytäkää postitse esittelylehtinen XF

(15—22)

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN HELEN HIRVONEN
kotiin HI 4-3356 kotiin WA 2-4378

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Penage tien kulm. Hwy 17 w. Gas.-asema Motelli-"Snack Bar"

Nykyaikainen 6-unitin motelli (alumiiniuvoraus, sähkölämmitys). Kaksi huonetta vuokrataan talvella — tilava 5-huoneen talo omistajalle. Esso gasoliinipumput. Vuotuiset myynnit yli 100,000 gallonaa. Puhdas, valoisa "snack"- ja kahvibaari. Kaikki tasaisella tontilla, kolme kulkua maantielle. Hyvällä hoidolla omistajan pitäisi saada puhtaaksi $15,000 vuodessa. Kiinteistö täysinomistettu. Tarvitsee $20,000 käteen ja loppu 7% kiinnityksellä. Täytyy myydä!

WILLARD EVOY
M.L.S. KIINTEISTÖLIIKE
Asuntokiinteistöjä 673-0504
Frank Oliver, liikkeenh. 675-3030
(13-15-17-20)

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1762 PARIS ST. SUDBURY

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Harvestibingokomitean" kokous Finnish haalilla tiistaina, syyskuun 20 pnä kello 6.30.

Finnish haalin syystoiminnan järjestämiseksi pidetään CSJn Sudburyn osaston komitean ja eri elimien, sekä v- ja u- seura Alertsin ja naistenkerhon edustajain yhteinen kokous tiistaina, syyskuun 20 pnä. alkaen kello 7.30. Kokous on Finnish haalilla.

Kuolemaan johtanut kolari No. 69 tiellä

Auto-onnettomuudessa, joka tapahtui No. 69 maantien pohjoispäässä keskiviikkoaamuna kello 1 sai surmansa neljän lapsen isä, 32-vuotias Cid Bisaillon Val Caronista.

Auton sanotaan yksinkertaisesti menneen pois kontrollista ja törmänneen päin kalliota.

Murskaantuneen auton oli huomannut Warren Bituminous Paving Co:n eräs työmies, joka ilmoitti tapahtuman poliisille.

Bisaillon oli ollut yksin autossa.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Sudburyn nuoria on palkittu kansal. näyttelyssä

Lockerby Composite koulun viisi oppilasta on saanut yhteensä $10 palkinnon taidetöistään Canadan kansallisessa näyttelyssä.

Oppilaat ovat puulaatoille kaivertaneet kuviot itse valitsemistaan aiheista ja niistä, musteita värinä käyttäen painaneen kuvia, jotka näyttelyssä saivat ansaitun huomion.

Oppilaat ovat: David Parkatti, Shelley McDonald, Mildred Rollings Karen Morley ja Paul Mikstas. Heidän opettajansa mrs. Nellie Lowe sanoi, että raha tullaan käyttämään kuvien kehystämiseen.

Sudburyn alueen kunnat haluavat lisää verotuloja

Sudburyn ympäristön kunnat yrittävät saada lisää verotuloja maakuntahallitukselta.

Torstai-iltana pidetyssä Sudburyn alueen kunnallisyhdistyksen johtokunnan kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, missä pyydetään maakuntahallitusta panemaan täytäntöön kaivoskuntien asioita tutkineen, lainlaatijakunnan kaikkia puolueita edustaneen komitean ehdotukset ja varaamaan kunnille lisää avustusta niin, että sitä voidaan käyttää veronmaksajain hyväksi v. 1967.

Antaessaan selostuksen useiden viimeaikoina pidettyjen konferenssien aikana käydyistä keskusteluista yhdistyksen puheenjohtaja ja Conistonin pormestari Mike Solski sanoi, että monet kunnat tuntevat saaneensa liian vähän maakuntahallituksen veronpalautuksia.

Kaivoskuntien asioita tutkineen lainlaatijakunnan raportin 47:llä sivulla esitetään kaksi ehdotusta. Ensiksi, että pidetään edelleen voimassa nykyisin kunnille annettavat avustusmäärät (grants), mutta toiseksi kehoitetaan maakuntahallitusta antamaan lisää verotuloja siten, että kaivoskunnat saadaan verotuksen suhteen samanlaiseen asemaan ei-kaivoskuntien kanssa.

Solski sanoi: "Jos maakunnan eteläisillä paikkakunnilla on valittamista on sitä varmasti meillä."

Veroasioita koskeva n.s. Smith-raportti on luvattu julkaista jo aikaisemmin mutta Max Silvermanin edustaja, Neil Birney sanoi kokouksessa, että jos raportti saadaan ulos tänä syksynä kirjoitetaan varmasti 1968 ennenkuin mitään muutoksia tehdään ja sen täytyy olla suhteessa muihin hallituksen raportteihin.

"Se on meille liian pitkä odotusaika", hän sanoi.

Pormestari Solski sanoi kunnallisasiain ministeri Spoonerin vakuuttaneen, että Smithin raportti julkaistaan syyskuussa 1966, mutta pääministeri Robarts on heinäkuussa huomauttanut lainlaatijannassa, ettei sitä saada ennenkuin huhtik. 1 pnä 1967.

5 vuoden aikana hukkunut 2,000 ihmistä Suomessa

HELSINKI — Yli 2,000 ihmistä on hukkunut Suomessa viimeisten viiden vuoden aikana. Viime suonna hukkuneiden määrä oli 446 itsemurhat mukaan luettuina tilastollisen päätoimiston ennakkotietojen mukaan.

Syyskaudet ovat vuoden mustimpia kuukausia ja silloin tehdään eniten itsemurhiakin. Esimerkiksi 69:stä viime vuoden syyskuussa hukkuneista oli 12 itsemurhaa.

Viimevuosina on ainoastaan vuonna 1962 hukkuneiden määrä jäänyt alle 400. Silloin hukkumisonnettomuuksissa kuolleita 389.

Eteenpäin elävän mieli

Tiistaisessa Sudburyn osaston kokouksessa tuntui olevan eteenpäin pyrkimisen mieliala, puheenvuoroja käytettiin runsaasti ja sehän on hyvä merkki. Ensiksi keskusteltiin osastoa lähellä olevista "liikeasioista" ja sen jälkeen siirryttiin suunnittelemaan lähitulevaisuuden toimia, joista ehkä tärkeimmäksi huomioitiin "harvestibingo". Sehän on jo useana peräkkäisenä vuotena tuottanut sekä hyvän yleisö- että aineellisen kannatuksen ja kaikilla on ollut niissä niin hauskaa, ettei muualla missään. Tänäkin vuonna on taas päätetty vedota avuliaisiin ihmisiin ja heidän antimiinsa saadaksemme terveellisiä vitamiineja ja kaunista silmänruokaa, kuten sadonkorjuuaikana kuuluukin. Kun siis kerääjät tulevat koteihinne, niin heille kelpaavat kaikenlaiset maantuotteet ja luonnollisesti muunkinlaiset lahjat ja niitä otetaan vastaan haalillakin. Kaikki ovat tervetulleita tähän "Harvestibingoon", joka pidetään Finnish-haalilla lokakuun 6 päivänä alkaen kello 7.30.

Harvestibingogomiteaan valittiin seuraavat henkilöt: Arne Walli, Ester ja Toby Hakala, Impi ja Frank Tommila, Mirja Kauppinen, Irja ja Aatu Koivula, Ensio Vuori, Ida ja Oskari Männistö, Aimo ja Rauha Mäki, Elsa Miettinen. Suurin osa näistä henkilöistä tarjoutui tähän tärkeään komiteaan vapaaehtoisesti. Komitea kokoontuu ensimmäisen kerran tiistaina, syyskuun 20 pnä, kello 6.30 ip. Kokoonkutsujana on Aatu Koivula.

Syysk. 20 pnä on toinenkin hyvin tärkeä kokous, johon kaikkien eri toimikuntien toivotaan lähettävän edustajansa. Tämä kokous alkaa 7.30, joten edellisenkin kokouksen osanottajat ehtivät siihen hyvin. Saadaan siis kaksi tärkeätä kokousta samaksi illaksi, joten säästetään jalkavaivoja siinäkin. Eikö se jo todista, että os. kokouksessa yritettiin päästä reippaasti hyvän toiminnan alkuun. Saapukaa siis kokouksiin.

Mieluisana uutisena kokousväelle ilmoitettiin, että mahdollisesti ennen joulua tulee esitettäväksi kaksikin koko illan näytelmää, mutta niiden nimistä ei ollut vielä puhetta. Näytelmää onkin jo odoteltu yleisön taholta, vaikka siihen liittyvät vaikeudet ymmärretäänkin.

Ilmeni myöskin, että rauhantyö on vallan kesannolla Sudburyssä. Siitäkin käytettiin puheenvuoroja, mutta päätöksiä ei tehty. Kumminkin asia jätettiin pöydälle tulevia kokouksia varten, sillä se on niin tärkeä kysymys että sitä ei ratkaista lyhyillä kannanotoilla, on ryhdyttävä näkyvämpään toimintaan.

Yhteistyö on päässyt ilahduttavan hyvään alkuun kaikkien Sudburyn suomalaisten yhteisessä kokouksessa, joka viime viikolla pidettiin Sudburyn yliopistossa. Suunnitteilla on saada Canadan 100-vuotisjuhlien yhteydessä oikea Suomi-viikko, jolloin esitettäisiin suomalaista laulua, soittoa sekä muutakin ohjelmaa. Lisäksi olisi urheilukiljailuja ja suomalaisten käsitöiden näyttely. Eikö kuulostakin kauniilta ja mielenkiintoiselta? Tätä suunnitelmaa ryhtyy varmaankin kannattamaan jokainen suomalainen.

Vaikka lehtiemme kannattamiseksi parhaillaan oleva haasteryntäys onkin mennyt kohtalaisen hyvin, niin silti sitä olisi vielä tehostettava. Erikoisen hyväksi toimintamuodoksi katsottiin kaikenlaisten kotijuhlien järjestäminen ja kahviaisten vietto. Pienemmilläkin paikkakunnilla ja vähemmälläkin väellä voidaan sellaisia järjestää.

Osasto puolestaan päätti lahjoittaa entisten lisäksi $100.00 lehtiemme talousaseman tukemiseksi, kehoittaen samalla sananvapauden ystäviä yleensä tekemään voitavansa tämän tärkeän asian hyväksi.

Valoisin mielin kokousväki lähti koteihinsa mielissä ensimmäiset tilaisuudet, tiistai-illan, 20 päivän kokoukset kello 6.30 ja 7.30. Etenkin viimeksimainittuun toivotaan mahdollisimman paljon osallistujia.

Incon työläiset äänestävät työehtosopimuksesta

Lehtemme mennessä perjantaina painoon suoritettiin terästyöläisten unioon osasto 5600 kuuluvien Incon työläisten keskuudessa lippuäänestys siitä, hyväksyvätkö he viime maanantaina Torontossa laaditun uuden työehtosopimuksen tai eivätkö hyväksy. Äänestys on loppuunsuoritettu ennen kuin lehtemme tämäpäiväinen numero ehtii sudburylaisille lukijoille postin kautta.

Äänestys suoritetaan seuraavissa paikoissa: Steelworkers Centre, 92 Frood Rd.; Creighton Lake St. Hall; Garson Scout Hall ja Levack Community Hall sekä Penage hotellin parkkeerauspaikka.

Kaikkien äänestykseen osallistuvien tulee äänestyspaikalla näyttää teräsunion tämänvuotista jäsenkorttia.

Uusi 3-vuotinen työehtosopimus myöntäisi keskimäärin 54 sentin palkankorotuksen tunnilta, vaihdellen korotukset 42—89 sentin välillä. Reunaetuisuudet huomioonottaen unio on arvioinut, että työläiset saisivat 3 vuoden aikana keskimäärin 86 sentin arvosta parannuksia työaloihinsa.

Viime tiistaina Arenalla pidetty jäsenkokous, mihin osallistui noin 4,500 miestä, hylkäsi tämän työehtosopimuksen sillä perusteella, että palkankorotus on liian pieni, että työehtosopimus ei saisi olla 2 vuotta pidempi, ja että kaikille työläisille pitäisi myöntää sama palkankorotus.

Incon lakossaolevia työläisiä on kuluneen viikon aikana "valistettu" väellä ja voimalla. Paikallinen päivälehti on eräitä uniojohtajien ajattelemattomia lausuntoja hyväksikäyttäen leimannut Arenan kokoukseen osallistuneet työläiset "rähinöitsijöiksi" ja pitänyt pitkiä luentoja demokraattisten pelisääntöjen kunnioittamisesta; paikallinen TV on luovuttanut vapaasti aikaa "puolueettomalle" selittelylle siitä, miksi tämä sopimus on niin hyvä, että se olisi välttämättä hyväksyttävä.

Teräsunion virkailijat suosittelevat Torontossa tehdyn 3vuotisen työehtosopimuksen hyväksymistä. He ovat ilmaisseet myös vakaumuksensa siitä, että uusi työehtosopimus tulee hyväksytyksi tämän lippuäänestyksen perusteella, minkä tuloksista saadaan tiedot perjantai-iltana.

Port Colbornesta saapui torstaina tieto, että Incon sikäläiset työläiset päättivät torstaina hyväksyä Torontossa tehdyn työehtosopimuksen, ja että Incon työt pantiin siellä käyntiin perjantaiaamuna.

Incon sikäläisten laitosten noin 1,800 työläistä on ollut lakossa maanantaiaamusta alkaen. Päätös työhön palaamisen puolesta tehtiin Port Colbornessa 711—642.

Tämän sopimuksen mukaan nousee 3 vuoden aikana sekatyöläisten palkka $2.22½ tunnilta 2.67 tunnissa ja ensi luokan ammattimiesten palkka $2.87 tunnilta $3.76 tunnissa.

Incon työmaat ovat Sudburyssa vielä lakkotilassa, mutta lakkovartioinnin, mihin union johto ei ole osallistunut, sanotaan olevan laimeahkoa.

TILATKAA VAPAUS

Uraaninetsintä on vilkastunut

Malminetsijät ovat saaneet uuden kiinnostuksen lähellä Webbwoodia Hyman ja Porterin townshipien urania sisältäviin alueisiin, ja valtauksien (claims) paalutuksia on tehty runsaasti, sanotaan kaivostoiminnan rekisteeraaja Ken Hallokin raportissa.

"Uraania, jota on hajallaan ympäri aluetta, on osa Elliot Laken alueiden mineraalivaroista", sanoi J. J. Billoki malminetsijäin ja edelleen kehittäjäin yhdistyksen johtaja. Hän lisäsi olevan mahdollista, että siellä on riittävä määrä kaivostoimia varten.

Alueilla lisääntyneen aktiivisuuden vuoksi on rekisteritoimistossa ollut viimekuukausi tavallista kiireisempi.

Elokuuhun 1965 mennessä oli 774 valtausta paalutettu ja 35 lupakirjaa myönnetty.

On tehtävä 200 työpäivää viiden vuoden sisällä, joka valtausta kohden: ensimmäisenä 20, seuraavina kolmena 40 kunakin ja viidentenä 60 päivää ennenkuin voi saada täydellisen omistusoikeuden merkitsemiinsä alueisiin.

Kaivosoikeuksien lupakirja, joka on sama kuin prospectorienkin, maksaa viisi dollaria.

TOIMITTANUT EEVA

Mitä metsässä kulkijan on tiedettävä

— Älä lähde metsään yksin.

— Ilmoita kotiin jääville, minne menet ja milloin aiot palata takaisin.

— Ota mukaasi evästä, tulitikut sekä puukko ja lisäksi myös kartta ja kompassi, mikäli sellainen on ja osaat niitä käyttää.

— Paina mieleesi kulkemasi polut ja niiden haarautumat. Merkitse ne risuilla tai paperilla.

— Kun poistut poluilta, pysy sen tuntumassa ja käy upsein varmistumassa, että se kulkee todella siinä, missä kuvittelet sen olevan.

— Älä antaudu marjojen poimintaan niin innokkaasti ja pitkäksi aikaa, ettet ennätä huomioida maastoa ympärilläsi. Etsi sieltä aina muutamia selvästi erottuvia kiintopisteitä (puita, kiviä, aurinko), joiden avulla säilytät suunnan polulle, jolta poikkesit metsään.

— Pysy lähellä toveriasi, vaikka harmitteletkin hänen marjastamisnopeuttaan.

— Palaa lupaamanasi aikana takaisin kotiin.

— Varo tulen käsittelyä metsässä.

— Ruokaile vasta marjastamisen loppuvaiheessa, jolloin olet jo palannut polulle samaan paikkaan, josta erkanit maastoon.

— Mikäli ajatuskuva ympäröivästä maastosta vaikuttaa täysin vastakkaiselta todellisuuden kanssa, pysähdy ja lepää. Harkitse tilannetta. Jos poistut paikalta selvittääksesi sijaintisi, tee se siten, että löydät varmasti takaisin lepopaikalle. Voit tehdä e.m. tiedustelun eri suuntiin. Jos sijaintisi ei selviä, vaan toteat olevasi eksyksissä, palaa lepopaikkaasi ja jää odottamaan etsijöitä, jotka tulevat aikanaan. Pyri tekemään olosi mahdollisimman mukavaksi. Valitse lepopaikka siten, että sinut voidaan havaita helposti.

— Kuuntele illan ja yön aikana ääniä (juna, autot, ihmiset, koira, moottorisaha jne.) sekä varmistu siitä, että kuulemasi äänet todella toistuvasti tulevat samoista suunnista, jolloin sinulle varmistuu oikeat suunnat teille, taloihin, metsätyömaille jne.

— Jos olet e.m. suuntaa osoittavia merkkejä havainnut niin seuraavana päivänä voit levänneenä yrittää yön aikana varmistuneeseen suuntaan. Ennen yöpaikan jättämistä on se näkyvästi merkittävä ja osoitettava viitoilla, mihin suuntaan olet lähtenyt.

— Kynä ja muistilehtiö ovat apuvälineitä, jotka marjastajalla tulisi aina olla matkassa.

— Kahden kulkien on helppo säilyttää lähtöpisteessä valittu suunta. Kerran otettua suuntaa ei matkan aikana saa muuttaa ja kuljettu ura on merkittävä näkyvästi esim. muistilehtiöstä reväistyillä paperin paloilla tai katkotuilla risuilla. Jouduttaessa kiertämään laajoja esteitä (suo, lampi jne.) on vastakkaiselta puolelta estettä löydettävä selvä kiintopiste kulkusuunnassa, josta matka jatkuu esteen tultua kierretyksi. Jos ylität matkallasi polkuja, metsälinjoja ym., niin merkitse ylityskohdassa kulkusi selvästi, samoin kulkusuunta. Muista myös, että polku johtaa aina vahvemmalta polulta jonnekin. Ennen kuin ylität polun, niin tutki se ja uhraa siihen aikaa. Heikkenevää polku-uraa ei saa seurata niin etäälle, että paluu voi muodostua epävarmaksi.

— Eksyneen on kuitenkin yleensä parasta pysyä alusta alkaen siinä paikassa, missä hän huomasi olevansa eksyksissä ja odottaa apua, joka varmasti tulee kuin lähteä epämääräisten äänien perässä väsyttämään itseään. Metsässä äänen suunta voi muuttua ja aiheuttaa virheen, joka vain pahentaa eksymistä.

Kuorikaa hedelmät

Täysin vaarattomia kasvinsuojelumyrkkyjä olisi olemassa, mutta kauppa ja teollisuus ei välitä edistää niiden käyttöä, sanoi tri Toivo Rautavaara Suomen maataloushallituksesta. Nykyisiä kasvinsuojelumyrkkyjä käytettäessä kuvitellaan, että jos myrkkyjä käytetään määräysten ja ohjeiden mukaisesti, niin kuluttajan ei tarvitse välittää enää mitään annetuista varo-ohjeista. Monet nykyisistä myrkyistä ovat sellaisia, että ne imeytyvät hedelmän kuoren pinnassa oleviin vaha-aineisiin ja vielä kuoren läpikin. Ennen syöntiä hedelmän kuori pitäisi poistaa, mutta esim. rypäleiden kohdalla se on mahdotonta. Varsinkin ulkomaisten hedelmien suhteen olisi tärkeää, että kuluttaja tietäisi millä tavoin ne on käsitelty. Virallisesti ei ole mitään määräyksiä tällaisista merkinnöistä meillä eikä muissakaan maissa, sanoi tri Rautavaara.

Vaarattomat myrkyt ovat enimmäkseen kasvisperäisiä myrkkyjä. Esimerkiksi ryanikasvista saatava myrkky korvaisi hedelmäviljelyksessä täysin bladaanin ja muut nykyiset myrkyt. Se on tavattoman tehokas tuholaisia vastaan, mutta viimeistään parin päivän kuluttua täysin vaaraton ihmisille. Meillä tätä myrkkyä ei ole tietävästi vielä kaupoissa ollenkaan, mutta ainakin Sveitsissä sitä käytetään yleisesti. Muita kasvisperäisiä myrrkkyjä ovat derris ja pyredrum. Pyredrum on maailman vanhimpia hyönteismyrkkyjä. Se on muuan päivänkakkaralaji, jonka kukkamykeröissä on voimakasta hyönteismyrkkyä. Pyredrumia viljellään Afrikassa, varsinkin Keniassa valtavia määriä. Tämäkin myrkky on täysin vaaraton ihmisille, sanoi tri Rautavaara.

LASIA JA KUVASTIMIA
IKKUNALASIA, HIOTTUA LASIA, LAMPÖLASEJA, KUVIOLASIA JA KUVASTIMIA.
Huonekalujen päällyslaseja leikataan kaiken kokoisia ja muotoisia.
Tuuliovien-, ikkunoiden- ja autojen lasituksia
DOMINION GLASS & PAINTS
SALES & SERVICE
135 Notre Dame Puh. 674-1981 Sudbury, Ont.

Järjestäkää lapsillenne musiikkiopetusta heidän ja teidän nautinnoksi

PROM
MUSIIKKIKAUPPA
MUSIIKKIKOULU
LEO NIEMI R.M.T. ja ARMAS LAMPI
tunnetut suomalaiset opettajamme mielellään palvelevat Teitä
Haitarin, torven, kitaran ja rumpujen oppitunteja
UUSI SUURENNETTU MUSIIKKIKAUPPA VALITTAA
NYT KUULUISIA MENDELSSOHN PIANOJA
36 ELGIN ST. N. Puh. 673-7135 SUDBURY
13-15-17-20)

NYT SAATAVANA
ÄÄNILEVYUUTUUS
SOITETAAN 45 RPM KIERTONOPEUDELLA
BSC 1011 A SAUNAJENKKA, Armas Lehtovaaran orkesteri Laulaa Reijo Lehtovaara
LETKAJENKKASIKERMA, Armas Lehtovaaran orkesteri (Letkiss Medley)
HINTA $1.75
(ynnä 5% myyntivero Ontariossa)
Postin kautta tilattuna — 10c postikuluja varten.
Lähettäkää tilauksenne heti, sillä tätä levyä on vain rajoitettu määrä.
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

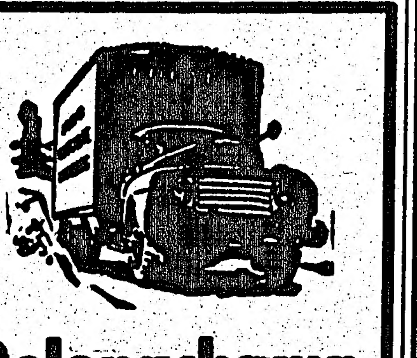
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

KAUNEIMMAT KUKAT
ystävämme
URHO KOIVUN
MUISTOLLE

Katri ja Uuno Korpi
Laila ja Leo Nordman
Voitto Lehti
Rita Kassinen
Janne Autio
Uuno Sirviö
Olli Kassinen